

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona,
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona,
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉS:
Első sorban két sor egyszer 20 fillér,
utána minden következőnél 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült

vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 33.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.

József főherceg-ut. 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 181.

Arad, 1915.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, április 13.

Uzsoktól keletre visszavert orosz támadások.

Budapest, április 12. (Hivatalos.) Általános helyzet változatlan. Orosz-Lengyelországban és Nyugat-Galiciában helyenkint tűzérési harc folyt.

Kárpáti arcvonalon Erdős-Kárpátokban, különösen a Uzsoki-szorosnál keletre eső terepszakaszokon az oroszok több támadását az ellenség nagy veszteséggel mellett visszavertük és összesen nyolcszázharminc orosz elfogtunk.

Délkelet-Galiciában és Bukovinában egyes helyeken heves ágyúharc volt. Hófer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Francia hadiállomások a székesegyházakban.

Berlin, április 12. Nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Argonneokban a franciáknak kisebb, részleges támadásai megfiúsultak.

Maas és Mosel között vasárnap arányilag nyugalom volt, csak az esti órákban kezdtek franciák támadást Combres hadállás ellen. Két órai harc után a támadást visszavertük.

Ailly-i erdőben és Bois de Pretrében a nap folyamán egyes helyekre szorító szuronyharcok folytak, amelyekben mi maradtunk felül. Egy éjjel megismételt támadást visszavertünk.

Válaszul arra, hogy ellenséges repülők április ötödikén bombákat dobtak hadművelet területén kívül tekvő Mülheim nyílt városra, amely bombák három asszonyt megöltek, Nancyra hasonló nevű erődcsoport főhelyiségére bőségesen robbantó és gyújtóbombákat dobattunk.

Francia tisztok vallomása szerint párisi és troyesi Notre Dame székesegyházak, valamint kimagasló állami épületek, mint nemzeti könyvtár, szépművészeti palota, rokkantak palotája, Louvre stb. katonai berendezésekkel, ugymint fényszórókkal, dróttalan állomásokkal és géppuskákkal vannak ellátva.

Keleti hadszíntér:

Mariampóltól keletre előre törve oroszoktól kilenc tisztet egyezzerháromszázötven tónyi legénységet hadifoglyul ejtettünk és egy géppuskát zsákmányoltunk.

Lomzától északkeletre oroszok hajtógéppel bombákat dobtak, amelyek nem robbantak tel, hanem lassan elégve fojtó gázokat fejlesztettek.

Sajtóban közzétett ama hivatalos jelentés, mintha egy orosz altisztet a német tisztok jelenlétében megcsónkították volna, mint ostoba és értelmetlen hazugzág egyéb megjegyzést nem érdemel. Legtöbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Külön is tárgyalnak.

Arad, április 12.

Erős rés hasadozik az entente-nak szövetségi hűségén, a melyet megbonthatatlanak, az utolsó katonáig és az utolsó garasig tartónak hittek és hirdettek. A háború első hónapjaiban a világnak tudomására adtak: Franciaország, Anglia és az orosz birodalom csak együttesen köthetnek békét az ellenséggel, külön nem.

Hogy ez a megállapodás kinek volt az érdekében, és kinek vált leginkább hasznára, az hamar kiderült. A hadviselés kétségtelenül arra a félre a legkellemetlenebb, a melynek területén a csaták, ostromok, heteken és hónapokon át tartó mérkőzések a legnagyobb helyet lepik be és a legtöbb pusztítást okozzák. A melyik ország ezt elkerülheti, annak természetesen kevésbé sürgős a béke. Ott az életnek rendjét, a nyugalmat, a biztonságot kevésbé dülja föl a háború, az áldozatokat kevesebben viselik és kevesebben érzik meg, és azok a legnagyobb borzalmakat és kegyetlenségeket csak az ujságok olvasásával élük át.

Anglia tehát könnyen mondotta ki a szót: vagy együtt kötünk békét, vagy sehogy. A szövetségesek ráálltak, az orosz is, a francia is. Az utóbbi kettő, vagy a kettő közül valamelyik, úgy látszik, megbánta. Franciország több-kevesebb nyíltsággal beismerte csalódását az angol szövetségben. Kitchener fél év óta igéri a két milliós seregeket, de eddig csak satnya százazreket is alig kaptak belőlük a franciák. Oroszország hírlapjai pedig nyíltan szemére vetették a cár szövetségeseinek, hogy csak megígérték Konstantinápolyt, de nem nyújtanak elegendő segítséget ahhoz, hogy meg is szerezzék.

A kijózanodásnak erősebb, komolyabb és valószínűleg jelentőséggel bíró tünetei mutatkoznak Franciaországban. Egy Genfen keresztül érkezett párisi jelentés szerint ott kérdést

intéztek a kormányhoz: igaz, hogy az entente hatalmak külön is, saját felelősségükre tárgyalhatnak a békéről? Szóval: joga van az egyiknek a másik nélkül békét kötni.

A külön békekötés gondolata csak Franciaországot érintheti. Angliától sokkal mélyebb, olthatatlanabb gyűlölet választja el Németországot, hogy vele legelső sorban álljon szóba. Oroszország pedig Franciaország nélkül nem gondolhat külön békére. Ellenben Francia- és Németország között a szakadatlan harcok alattis enyhült a négy évtizedes harag. Nemcsak a lövészárk-barátkozások mutattak erre, hanem komoly hangok, amelyek a közvélemény széles rétegeinél megértettek, hogy Francia- és Németország között az oktanul nevelt revanche-mánián túl érdekellentét nincsen és hogy ez a két kultur-ország találhatná meg leghamarább a meg egyezésre az alapot.

Delcasse külügyminiszter nem felelt egyenesen a kérdésre. Nem felelt igennel, mert attól egyszerre más fordulatot vesznek a világháború eseményei. De határozott nemmel se felelt. A külügyminiszterhez intézett kérdés s a francia külügyminiszter óvatos válasza azonban arra vallanak, hogy Franciaországban a Németországgal kötendő külön béke gondolata igen rokonszenves s ha holnap lenne mód arra, hogy nyélbeüssék, hát már holnap megosi-nálják.

A dolog azonban kétségtelenül nem oly egyszerű. Az entente országai a pénzügyi és egyéb érdekelttség révén annyira egymáshoz vannak kötve, hogy könnyen egyik se válhatik el a többitől. De az a hajlandóság, hogy egy a többi kedvéért egészen elvérezzék, Franciaországban már tűnőben van, ha ugyan egészen ki nem esett. És Franciaország a békekötésnek reá legkívánatosabb gondolatát

talán már nemsokára egy nagy magyar államférfiival szólva fogja el-lenségeivel szemben érvényesíteni: „veletek és általatok, ha lehet; nélkül-etek, sőt ellenetek, ha kell!”

Megállapítják a kenyér maximális árát.

(A gazdasági szék határozata. — Uj rend a kenyéruitalványok körül.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 12.

A kenyér minősége mellett annak ára is élénken foglalkoztatja az aradi közönséget. Ma a legilletékesebb helyen, a város gazdasági székének ülésében keltett vitát a kenyér ellátás, mert a bizottság tagjai őszintén feltárták a helyzetet és orvoslást kértek a közönség részére, amely valóban példás megértéssel számol a súlyos helyzettel és magatartásával bizonyosságot tesz arról, hogy tudatában van az idők jelentőségének. Óriási áldozatokat kíván mindenkitől a kor és eszébe sem jut senkinek, hogy ez elől kitérni akarna, de a nép legjelentősebb élclmicikének, kenyér árának és minőségének a tényleges viszonyoknak megfelelőnek kell lennie. Ez a hatóságnak is célja, mert a most konstatált bajok olyanok, hogy azokon segítenie módjában áll és elismeréssel kell megállapítani, hogy akar is.

A gazdasági szék ülésén kifejezésre is jutott ez egy rendkívül fontos határozatban, amellyel sok visszaélésnek vesszi elejét a hatóság. A kivételes törvény gondolt arra, hogy a megpróbáltatások legsúlyosabb óráit is kifogják egyesek használni a jogtalan vagyonszerzésre és ezért adott kivételes hatalmat a hatóság kezébe. A gazdasági szék arra kéri most a hatóságot, legyen segítségére a polgárságnak és tegye lehetővé, hogy kenyeret vásárolhasson, mert kenyeret muszáj ennie. A kenyér maximális árának meghatározására kéri a bizottság a polgármestert és bizonyos, hogy Varjassy Lajos polgármester ezt a kérést teljesíteni fogja.

A tulmagas kenyér árak miatt Berta Titusz emelt panaszt és elmondotta, hogy a 70 százalékos tengeri lisztből készült kenyérért 56 fillért kell Aradon fizetni, ami a tengeri liszt mai ára mellett abszolúte indokolatlan, mert a sütésnél legalább negyven százalék burgonyát használnak fel a pékek. Azt kérte Lócs Rezső helyettes polgármestertől, a bizottság elnökétől, hogy végeztessen a tanács csak egyszer próbasütést és arra a tapasztalatra jut, hogy a kenyér ára sokkal alacsonyabb lehetne, mint amilyen ma Aradon. Nem akarom most telpanaszolni — így mondotta — a kenyér minőségét, mert ha a pékek megtanulták a sütést, akkor jobb lesz, de az árak magasságát szóvá kell tennem, mert azt semmivel sem lehet indokolni és a hatóságnak módjában áll rajta változtatni.

— En is magasnak találom a kenyér árát — mondotta Reisz Sándor — de tulmagasnak talalom a tengeri lisztárát is 43 korona 50 fillérrel. Szakemberektől kérdeztem meg és azt a választ kaptam, hogy 30 koronás tengeri ár mellett már 32—33 koronáért lehetne adni a lisztet. A tulmagas lisztár okozza, hogy nem lehet tengerit kapni, mert mindenki megőrülte és inkább keres ezer koronát egy vagon liszten, semhogy normális áron adjon tengerit. Ez mesterséges árdragítás.

Az elnök azt válaszolta, hogy a budapesti árakhoz képest alacsonyabb, mert külföldön nem maradt volna Aradon tengeri liszt. A mi

a kenyér maximális árának meghatározását illeti — ugymondotta — azt helyesnek tartja és kéri, hogy írjon át a bizottság a polgármesterhez és kérje meg, hogy a rendőrség utján szabja meg a kenyér legmagasabb árát.

Ma délelőtt a helyettes polgármesternél a kenyéruitalvány kiosztó-bizottságok elnökei értekezletet tartottak és az eddigi tapasztalatok alapján azt határozták el, hogy utalvány kiosztás ideje a jövőben akként változik, hogy a két hétre szóló jegyeket e hét csütörtökön és pénteken, valamint ehhez két hétre eső csütörtökön és pénteken adják ki. A közbeeső időben csak egyszer egy héten ugyancsak csütörtökön lesz utalvány kiosztás. Tehát aki április elején vette ki utalványait az már most csütörtökön vagy pénteken jelentkezhet uja-kért és ezek elhasználása után a két hét múlva eljövendő csütörtökön vagy pénteken.

A kenyér utalványok meg fognak változni. Az a tapasztalat, hogy a közönség nagy része nem barátkozott meg a grammos beosztással és sok félre értésre adott okot, hogy az utalvány 1630 grammra volt kiállítva, noha a valóságban két kiló kenyérre volt szárvna. Baj volt az is, hogy az árusok a leszakított szelvényt nem fogadták el, hanem az egész utalványt kérték. A jövőben az utalvány csak nyolc szelvényű lesz és minden szelvény egy-negyed kilogramm kenyér vásárlására jogosít és akkor is érvényes ha le van szakítva az utalványról.

A betegokről is gondoskodtak és megengedték, hogy főzliszt utalványukra orvosi bizonyítvánnyal, nullás lisztet adjanak ki nekik az árusok.

Nincs eredmény a Dardanelláknál.

(Ellanyhult az ostrom. — Az entente veszteségei. — A muszlmánok sikerei.)

Távirati tudósítás.

Konstantinápoly, április 12.

A Daily Chronicle-nek jelentik Mytilénéből: A Dardanellák erődeit április negyedikén és hetedikén újra bombázták a francia és angol hadihajók, a melyet tüzelésükben repülőgépek is támogattak. Az erődök erőlyesen viszonozták a tüzelést, a bombázás hatása csekély volt.

Megakadályozott partraszállás.

Athén. Az entente-csapatok legujabb partraszállási kísérletét a Dardanelláknál török csapatok gyorsan megakadályozták.

A francia hajóraj újabb veszteséget.

London, április 12. A Daily Telegraph jelenti, a mult héten a már jelentett Suffrain megsérülésén felül francia részről a Dardanellák forszírozásánál elveszett egy torpedóvadász, két hidroplán és egy aknaszedő hajó is.

A törökök sikeret az entente ellen.

Konstantinápoly. Az Osmanischer Lloyd haditudósítója a Dardanellák ostromának részleteiről és a gallipolii főhadiszállásra érkezett hiteles jelentésekről vezetett naplójában a következőket jelenti:

Április 8. — A mai nap jóformán a legnagyobb esendben telt el. A Dardanelláknál abszolút télienség uralkodott, a Fekete-tengeren azonban sikerült három orosz hajót, köztük egy nagy csapatszállító hajót, elsüllyeszteniök.

Repülőink megállapították és erről jelentést adtak Konstantinápolyba, hogy a legnagyobb orosz petroleumszállító hajó, a Nagy Péter, Batum közelében aknára futott és el-

süllyedt. A szerencsétlenség már több nap előtt történt, az oroszok azonban még mindig gondosan titkolják.

Konstantinápolyi lapok jelentik, hogy a kormány tegnap visszavonta azt a concessziót, amelyet még a háboru kitörése előtt adott a Banque Porrier párisi cégnek, a Szkutariból Ázsia belsőjébe vezető vasuti vonal építése tárgyában. A jelentések szerint új pályázatot fog-nak kitűzni az ügyben.

Szalónikiben az angolok aziránt tárgyalnak a városi tanáccsal, hogy ciszternahajóikon a szalonikii vízvezetési művekből naponta nagy-mennyiségű vizet szállítsanak Lemnosra. Az ügy végleges elintézése a görög kormánytól függ, a mely valószínűleg nem fogja megadni az engedélyt, tekintve, hogy eddig is szig-ruan őrizkedett a hadviselő államok támoga-tásától.

Délben érkezik jelentés Bagdadból, egy nagyon érdekes folyami ütközetről, amely győ-zelmünkkel végződött. Ma hajnalban, négy óra-kor, egy az Eufrates partján horgonyzó török hadimotoresónak tüzelést indított egy hatalmas angol folyami páncélos ellen, amely Korna közelében tartott felfelé a folyón, hogy meg-akadályozza a több motorosónak által kísért angol hajó továbbnyomulását. Motorosónakunk gránátot küldött és sikerült az ellenséges pán-célos gépházat felgyújtani. Mikor a tüzelés megszűnt, az angol motorosónak nagy nehé-ségekkel vontatták lefelé a folyón a súlyosan megsérült páncélost. Az ütközetnek tizenhét halottja volt és mintegy száz fogoly került kezünkre. Érthető, hogy amikor őrszolgálatot teljesítő motorosónakunk egyedül vette fel a harcot a hatalmas folyamflottával, nekünk is veszteségeink vannak úgy emberben, mint a hajóban, mindez azonban eltörpül győzelmünk és a foglyok száma mellett.

Tangerből jelentik délben, szikratáviró ut-ján, hogy Tanger elővárosai már a felkelő mu-zulmán testvéreink kezében vannak, a belső város még a franciáké, a küzdelem rendkívül erős, de a félhold győzelme biztos.

Az indiai csapatok hazaszállítása.

Krisztiania, április 12. A Verdensgang-nak jelentik Rómából: Az egyiptomban állo-mászó indiai csapatok egy részét visszaszállí-tották Indiába. A Lemnosból Egyiptomba szállított európai divíziót az eltávolított indiai csapatok pótlására a szuezi csatornához ren-delték.

Az oroszok célja Konstantinápolyal.

Pétervár, április 12. A Rjecs foglalkozik újra a Dardanellák kérdésével és a következő konkluzióra: Oroszország nem egyezhetik bele a Dardanellák semlegessé tételébe, a mint ezt az angol-francia sajtó tervezi. Orosz-országnak szüksége van Konstantinápoly teljes és koriátlan birtoklására. Hálátlan dolog lenne, az is, ha Konstantinápolyt átadnák Görög-or-szágnak, vagy Bulgáriának. Annyit megtehet Oroszország, hogy Konstantinápolyt a kereske-delem számára szabad kikötőnek nyilvánítja.

Fegyelmi a szatmári főkapitány ellen.

A Szatmaron megjelenő „Szamos” című lap írja a következőket: Tankóczi Gyula rendőr-kapitány ellen olyan vád merült fel, amely szükségessé tette ellene a vizsgálat lefolytatá-sát. A vizsgálat elrendeltetett s annak lefoly-tatását utólag maga a főkapitány is kérte. Ugyancsak a vizsgálat lefolytatása érdekében történt az is, hogy a főkapitány állásától fel-függesztetett s az ügyek további vitelével ideiglenesen Csomay Aladár dr. alkaptány bizatott meg.

Oroszország a béke, vagy az államcsőd válasz-utján.

(A duklai offenzíva véres veszteségei. — Beismerik az újabb kudarcot.)

Távirati tudósítás.

Bécs—Budapest, április 12.

Altalánosán el volt terjedve az a vélemény, hogy Oroszországban a háboru előbb vagy utóbb forradalmat fog előidézni és ezt a gazdasági helyzet is gyorsítani fogja. Ez a hit téves. Igaz, hogy Oroszország hónapok óta el van zárva legfontosabb kiviteli útjaitól és lehetőségeitől: Libau, Riga, Reval, Pétervár, Wiborg és Helsingfors forgalma Angliával, Amerikával, Németországgal és a skandináv államokkal teljesen szünetel és a Fekete-tengeren is megakadt a kereskedelmi hajózás. Ennek természetesen Oroszország sok hátrányát érzi, másképp azonban éppen ez az oka, hogy Oroszország nem bírta elhelyezni előző évi gabonafölöslegét sem s így — miután csak Archangelen át tudja az összeköttetést némileg fenntartani, — hosszú szárazföldi úton, nagy kerülővel kell az exportot lebonyolítani, de belső szükségleteit fedezni tudja.

Nem szabad megfeledkezni arról sem, hogy az Északi-tengeri út, amely hónapokon át be volt tagyva, nemsokára felszabadul, másrészt pedig arról sem, hogy Amerikából Szibérián át, ha lassan is, de állandóan érkezik muníció és egyéb szükséges cikk. A mikor Japánnal viselt Oroszország háborút, a szibériai vasút még nem volt egészen kész, most azonban a kettős vágányú vonal nagy szolgáltatásokat teljesít. Az orosz nép ezenkívül igénytelen és szívós, úgy, hogy a gazdasági nyomást nem érzi annyira, mint más kultúraépek.

Természetes, hogy Oroszország is kénytelen rendkívüli eszközökhöz folyamodni, hogy a gazdasági egyensúlyt fenntartsa. A legfontosabb kérdés most a jegybank emissziós határának a felemelése, ami a szakköröket élénken foglalkoztatja. Arról van szó, hogy egy millióval szaporítsák a kibocsátható bankjegyek összegét, ami szükséges és kikerülhetetlen rendszabály, bármennyire irreális is. Franciaország minden lehető megtett, hogy szövetségessé támogassa, miután azonban saját maga sem tudott belső kölcsönt elhelyezni, kénytelen határt szabni annak az áldozatkészségnek is, amelyet Oroszország katonai szolgálataiért ellenértékül ad.

Már most igen nagy gondot okoz Oroszországnak az aranyvaluta fentartása, természetesen a háboru eredményétől függ s a mi csak teljes győzelem esetén remélhető. Érthető tehát, hogy az oroszok minden erőfeszítésre készek, hogy ezt a háborút, a mely gazdaságilag is egzisztenciális kérdés számukra s a melynek döntő kritériuma Konstantinápoly meghódítása, győzelemre vigyék. Ha Oroszország nem győz, akkor az államcsődöt nem kerülheti ki: a mai helyzet egyáltalában nem keesgethető az orosz világgazdaság szempontjából s így arra számíthatunk, hogy minden fegyveres hatalom ellenére a gazdasági helyzet fogja megkövetelni és kikényszeríteni a békét Oroszországnak és a világnak.

Beismerik az oroszok

a kárpáti sikertelenséget.

Berlin. Az oroszok, miután kárpáti offenzívájuk sikertelen maradt, most ezt a sikertelenséget azzal mentegetik, hogy a monarchia csapatai a harcokban e részén nagy erősítéseket kaptak. Az orosz hivatalos harctéri jelentések

azt bizonyítják, hogy az ellenség a legtöbb helyen határunktól északra áll.

Hatvan ezer embert veszítettek két hét alatt az oroszok.

Bécs. Az oroszok offenzívája a duklai horpadásban március huszonehétől április kilencig tartott. Ezalatt sebesültekben és halottakban ötvenezer, foglyokban tízezer embert veszítettek. A támadások most lényegesen megnyűhültek. Az ott harcoló orosz csapatokat most kiegészítik, hogy a veszteségeket pótolják.

Budapest. Egy budapesti lap haditudósítója előtt Sven Hedin így nyilatkozott az északmagyarországi harctéren tapasztaltokról:

— A helyzet a Kárpátokban, a honnan jövök, megnyugtató és reményteljes. A magyar honvédek, akik ott harcolnak, nagyszerűek.

Nem ingott meg a kárpáti frontunk.

Berlin, április 12. A Kreuzzeitung a következőket írja a kárpáti harcokról: Az utolsó hetekben az orosz hadvezetőségnek nyilván az volt a szándéka, hogy hatalmas lendületű offenzívával elfoglalja a Kárpátok gerinceit. Nem tagadjuk, hogy az oroszok hatalmas tömegeinek előrenyomulási szándékát bizonyos aggodalommal figyeltük. A támadás célja újabb magyarországi invázió volt. Ezenfelül bizonyára megállapodtak a szerb főhadiszállással is arra nézve, hogy az oroszok előnyomulásával egyidejűleg a szerbek betörnek a Szerémségbe és Boszniába.

De ma már el lehet mondani, hogy mindazok a reménységek, a melyeket Nikolajevics Miklós nagyherceg a nagy embertömegeknek kiméletlen felhasználásába vetett, borzasztó módon meghiúsultak. Igaz ugyan, hogy az oroszoknak sikerült egyes pontokon néhány előretolt lövészárkot elitoglalni, de a szövetséget osztrák-magyar és német csapatok frontja rendületlenül megmaradt. Az osztrák-magyar hadvezetőség megállapította, hogy a régóta tartó kárpáti harcok, a melyek a húsvéti ünnepek alkalmával érték el tetőpontjukat, tegadhatalan sikert hoztak nekünk. A siker nagyságát bizonyítja az is, hogy a harcokban egészen szokatlan nagy számú sebesületlen foglyot ejtettünk.

A tucholka orosz vereség.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: A tucholka védőmű elvesztésébe az oroszok nehezen nyugosznak bele, annál kevésbé, mert győzelemük az egész frontra hatással van. Tegnap jótormán csak ezen a helyen támadtak, de támadásaik súlyos veszteségük közben meghiúsultak. Ezenkívül csak Viravától keletre voltak jelentékenyebb harcok.

Megakadályozott megkerülési kísérlet.

Budapest. Uzsok körül erős pozícióink elhódítása végett az ellenség bekerítő mozdulatokat akart végrehajtani, hogy az uszoki szoros védelme lehetetlenné váljon. Ezért a zempléni oldalról akarta uszoki hadállásunkat megkerülni. Ez a kísérlet azonban kudarcra végződött. Az oroszok a Lubnya patak mentén jöttek az Ung völgye felé, azonban Volosate és Kies-völgy között két tűz közé kerültek. Sok foglyot ejtettünk itt és a támadást visszavertük. Patakujfalu felett egy orosz támadást utasítottunk vissza. Az ellenség itt sem juthatott be az Ung völgyébe. Mindkét helyen súlyos veszteségeket szenvedett az ellenség.

Ezekben a harcokban leirhatatlan vitézséggel harcoltak a Saurmay hadseregesoport katonái.

Kassa. Az oroszok különösen Sáros- és Zemplénmegyében minden támadástól tartózkodnak. A múlt heti győzelemünk hatása érzékelhető. Az utóbbi időben az oroszok kevesebbet tüzelnek, ami a muníció hiányra vezethető vissza.

Kész a békére minden entente-állam.

(Nem kötelező a közös béketárgyalás. — A háboru vége.)

Távirati tudósítás.

Bécs, április 11.

A Neue Freie Pressenek jelentik Berlinből: Az entente egyes sajtóorgánumaiban felbukkant az a hír, mintha Németország részéről békekivánságok volnának várhatóak. Iletékes politikai körök ennek kapcsán megjegyzik, hogy az ententének valószínűleg nem lesz elég türelme ahhoz, hogy kivárja azt a pillanatot, amikor ez a híresztelés valóra válhatna.

Érvénytelen az együttes békéről hozott határozat.

Berlin, április 12. Genfből érkező párisi jelentés szerint a kamara egyik külügyi bizottságában kérdést intéztek a kormányhoz, igaz-e az a hír, hogy az entente hatalmak hatályon kívül helyezték a háboru elején hozott határozatukat, hogy csak együttesen kötnek békét és hogy most már minden hatalomnak joga van saját felelősségére külön béketárgyalásokat folytatni. Delcassé nem felelt a kérdésre. Azt válaszolta, hogy alkalmas időben tájékoztatni fogja a kamarát. Azt hiszik, hogy a híresztelés azzal a korlátozással igaz, hogy a hatalmak külön tárgyalhatnak ugyan, de döntés előtt a többi entente-hatalom hozzájárulását kell kikérni.

Októberig húzódik el a háboru.

Genf, április 11. Egy belga személyiség, aki összeköttetésben áll a belga és az angol kormányokkal, a Journal de Genève római levelezője előtt kijelentette, hogy Angliában és Franciaországban októberre várják a háboru befejezését. Azt hiszik, a hadviselő államoknak nem lesz bátorságuk arra, hogy a hadsereget és a lakosságot még egy téli háboruba vigyék bele. Békét fognak kötni, még ha a béke nem is elégíti ki Belgiumnak az azt igényt, Németország nagy összegű kártérítést fizessen neki.

A szövetségesek offenzívájának sikerétől függ, hogy lehet-e ilyen kártérítést követelni. A belga személyiség attól tart, hogy Anglia és Franciaország, csak hogy minél hosszabban nyújtsák a háborút, meg fognak elégedni relatív sikerrel. Talán sikerülni fog nekik a nemzeteket Franciaországból és Belgiumból kivenni. A belgák szempontjából bizony ez nem elégséges.

Az entente gyöngesége.

Köln. A Kölnische Zeitung hosszabb cikket közöl, amelyet a következőképen fejez be: Az angol üzlet, a francia revanche és az orosz nyugatra törés egyformán eredménytelenek. A centrális hatalmak és Törökország védelmi szervezetét se katonailag, se gazdaságilag, de politikailag sem törhetik meg és egy vannak berendezve, hogy a háboru hosszú tartama az ententével szemben ne kik bizosít előnyöket. Katonai vereségeken kívül nem tudnak mást elérni, mint az entente belső gyöngeségének megnyilvánulását, amelyet minden hírlapi hazugság ép oly kevésbé tud leplezni, hogy az entente-szövetség immár politikai zsákutcába jutott. Mi nyugodtan várhatunk.

LEGUJABB.

(Táviróda, cenzurázva.)
Erkezett reggel 2 órakor.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Az egész kárpáti arcvonalon a helyzet lényegesen nyugodtabb lett. A nyugati szakaszon az oroszoknak az Ondava és a Laborc völgyében megkísérelt áttörése óta, amely a husvétii csatában ellenségnek rendkívül nagy veszteséggel mellett meghiúsult, több napja nem volt harc. Virava és az uzsoki szoros közötti szakaszon álló csapataink, a Telepocz-Elő-Juhászok-Patakófalú vonalban az utolsó napok folyamán minden támadást visszavertek. Az oroszok támadásai itt is alább hagynak. Uzsoki szorostól északra fekvő magaslatokat csapataink háromnapos heves küzdelemben megtartották. Itt tegnap csak ágyuharó volt Tuholkától és Slavszkótól északra sikerült német csapatoknak és saját csapatainknak több állást elfoglalni és foglyokat ejteni. Ezzel egész kárpáti fronton megakadt Przemysl eleste óta tartó orosz offenzíva, amelyet csapataink ellentámadásai több helyen érzékenyen értek.

Boroszló. A Zalense melletti Kleophas bányában löporrobbanás történt. A robbanástól három ember meghalt, három súlyosan megsebesült.

London. Az angol kikötőkben újabban hat angol gőzöst vártak Argentiniából jövő nagy gabonaszállítással. A hat gőzös befutásának határideje már túlzottan letelt. Attól tartanak, hogy a gőzösket baleset, német buvárhajó támadása érte.

Páris. Egy francia lap szerint a németek Achillesarkát, a franciák az Argonneokban terveznek erőyes offenzívát.

London. A Times haditudósítója szerint a Maas és Mosel között megkezdett és a Kárpátokban folytatott tervszerű közös támadás, az entente hatalmak nyári offenzívájának kezdetét jelenti.

Frankfurt, április 12. Pétervárról jelentik: A Przemyslnél foglyul ejtett tisztet Permbe szállították. Perm a hasonló nevű kormányzó-ság székvárosa az Ural-hegység keleti részén, 55,000 lakosa van és a Kjachia felől jövő karavánkereskedelem központja. A városnak két gimnáziuma, reáliskolaja, három bankja és több gyára van.

Galac. Ma éjszaka Reni irányából nagy munició- és élelemszállítmány érkezett a Dunán Oroszországból szerbiai rendeltetéssel. A szállítmány, amely megszakitás nélkül folytatta útját, 12 hajóból állott, amelyek közül kettő fel volt teherelve és a transport élén haladt. Ez a szállítmány egyike a legnagyobbaknak, amelyeket az orosz kormány a háboru kitörése óta Szerbiának küldött.

Bukarest. Szalonikiból jelentik: Az elmúlt napokban több aviatikus megfelelő számú repülőgéppel elindult Szerbia felé. Újabban pedig 40 francia katonaszerelő és számos francia gyalogsági tiszt érkezett Szalonikibe, hogy Nisbe utazzanak.

Bécs. Wiener Allgemeine Zeitung Genfből, párisi forrásból közli: A francia

kormányban anarchia uralkodik. Delcassé súlyos beteg; Viviani miniszterelnök tanácstalan és Joffre generalissimus magához ragadta a katonai diktatúrát. Franciaország békehajlandóságára Anglia azt üzentte, hogy külön francia-német béke esetén Anglia önvédelemből kénytelen megszállva tartani Calais-t.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: Miután az angol kormány német tengeralattjárók elfogott legénységét börtönbe zárta, a német kormány ezért ma 39 angol fogolytisztest katonai fegyházba záratott.

Berlin. A Humanitét írja: A francia tábori kórházak főorvosi rendeletet kaptak, hogy lehetőleg minden embert a frontra küldjenek. Sok sebesült távozott a kórházakból e rendelet következtében. Igen sokan még csak mankón tudtak elmenni.

Berlin. A Petit Journal írja: Bartleur közelében az Elmira nevű angol gőzös zátonyra jutott. Előzőleg német tengeralattjáró összelövéldözte az Elmirát, amelynek legénysége megmenekült.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Kedd: A kék egér.
Szerda: Gombaszöghy Ella, a Vigszínház művésznőjének felleptével, Délibáb-utca 7.
Csütörtök: Gombaszöghy Ella felleptével Tündérlaki leányok.
Péntek: A Vigszínház nagy sikert aratott operette-ujdonsága először: A Zsuzsi kisasszony.
Szombat: A Zsuzsi kisasszony.

* A „Kék egér”. A cochoneria már nem vonz közönséget. Örövendes ez, mert az izlés változást jelenti, vagy azt, hogy a Berkyvendégszereplés után a közönségnek nem kell az ilyen zsáner; nehéz eldönteni, de az üres ház mutat valamit. A darab külföldben nem új, Krecsányi után, körülbelül 6-7 év előtt végigjátszott az egész vidék, Arad is, s hogy most újra felszínre van, azt a Vigszínháznak köszönhetjük. A Vigszínháznak mindenesetre bohózat kell, francia tárgyú, de mert nem akar francia szerzőktől játszani, mert hát végre is háboru van, előveszi a német szerzők Engel és Horst urak franciába oltott darabját. A téma francia, a szerzők németek, ők írják francia bohózatot, felhasználva a franciák összes trükkjeit, ez mindenesetre a német élelmességre vall. S tulajdonképpen mindegy, ha egy csomó összehalmozott helyzet-komikum a házasságtörő férjek és asszonyok matematikai kombinálása és variálása előáll a francia bohózat, jelen esetben a német-francia bohózat, a Kék egér. De nevetni azt lehet — a ki mulatni akar, nézze meg Heppesné, Kis Mariskát, Benkónét, Várnayt, Kertészt, Polgárt, mindnyájan sok igyekezettel szolgálják ezt a célt, és még hozzá szép sikerrel is. Kacagás, mulatás volt bőven s végre is ez a mai világban mégis csak valami! (W. K. dr.)

* Nordisk-esték az Apollóban. (Szegénygazdagok.) A mozitársulat művészeinek, művésznőinek és érdekességének megállapításánál a Nordisk-filmeket vesszük mértékül, mint a kinematográfia előjövő, tökéletes alkotásait. Ha valamelyik kvalitásos képet nagyon meg akarunk dicsérni, akkor azt mondjuk: még a Nordisk-filmekkel is fölveszi a versenyt. A Nordisk-filmgyár kétségkívül rászolgált erre a kiváltságos dicsőreteképeivel, amelyek a kinematográfiában komoly művészetet és a művészi irodalmat jelentik. A publikum mindig szívesen

várja a Nordisk-premiereket, amelyek mindig kellemes szórakozást és művészi élvezetet nyújtanak. Ebben lesz része kedden és szerdán is az Apolló-színház közönségének. A két legújabb Nordisk-száger a „Szegény gazdagok”, ez a szenzációsan érdekes nagystílusú drámai képet és az „Április kisasszony” című háromfelvonásos vígjátékot tűzte műsorra az Apolló-színház direktiója. Az előadások, a nagyszámú előjegyzések miatt nem folytatólagosak.

— A színház hírel. Gombaszögi Ella, a Vigszínház kedvelt művésznője szerdán lép fel először az aradi színházban mint vendég, a Délibáb-utca 7. című pompás bohózatban, melyben „Böske” szerepét játssza és csütörtökön a „Tündérlaki leányok”-ban Sárka szerepében, a Vigszínháznak e kedvelt művésznője a vendégszereplés alkalmára két legjobb szerepét választotta, melyeket Budapesten is óriási sikerrel kreált, az a közvetlen egyszerűség, kedvesen csicsérgő beszédmodor, pajzán kedély, a mikkel alakjait felruházta, a legnagyobb mértékben lebilincselik a hallgatót, mind a két darab többi szerepei az ősmert jó kezekben vannak. — Zsuzsi kisasszony. A Vigszínháznak az idén legvonzóbb, állandóan zsufolt házakat jelentő operett-ujdonságával teljesen elkészült a személynét, melynek bemutató előadása pénteken lesz. Az operett pompás szövege, kómikai helyzetekben gazdag jelenései és Kálmán Imre remek muzsikája, a legnagyobb biztosíték az aradi bemutató fényes sikeréhez. Az ujdonságban a címszerepet Pataky Vilma játssza, kinek szebbnél-szebb énekrészei gyönyörűen érvényesülnek, kellemesen csengő hangjával, egy másik főszerepet K. Pongrácz Matild játssza, a férfiak közül Gyöző, Járai, Kertész, Polgár, Kiss Miklós stb. gondoskodnak arról, hogy a közönség állandó érdeklődését lekössék, azonkívül a sok tánc, egy tűzoltó testület felvonulása a zászló szentelési ünnepélyre, szóval az ujdonságban van minden, a mi a szemet és a lelket gyönyörködteti.

* A kis mamiasz. (Az Uránia tegnapi szenzációs műsora.) Nagy és osztatlan tetszés közepette mutatta be tegnap a színház a Kis mamiasz című nagy vígjátékot. Maguk a szereplő személyek, a falusi nevelő és tutekőcsős tanítványa annyira önkénytelen kedvesesnek és mindenben átosillanó humorának alapjai. Mennyit lehet mosolyogni ezen az elnevelt fiún és csakugyan ellenalhatatlanul kacagtató annak bájos térszerepe, leányos ártatlansága és belénevelt együgyűsége. A film elsősorban pompásan megrajzolt és megjászott figuráival szolgál rá minden elismerésre. Az elsőrangú szereplők nem hagynak kiaknázatlanul egyetlen helyzetet sem, sőt tehetségek legjavával az amugy is rendkívül kacagtató helyzetet csak annál jobban alátették, úgy, hogy a kép minden egyes jelenete natásos és minden fordulata hatalmas kacajt kelteit. — A rejtélyes látogató Stuart Webbs-film legközelebb az Urániában.

* Felhívjuk a közönség figyelmét Kerpel Izsó 100.000 kötetes kötetes könyvtárára.

A kit négyszer tüntettek ki. A hivatalos lap tegnapi száma jelentette, hogy a király hadusíri Ludman Emilnek, a 35. tábori tüzérezred századosának az ellenség előtt tanúsított hősiességeért a III. osztályú vaskoronarendet adományozta a hadiékítményekkel. E kitüntetést nemcsak az teszi érdekessé, hogy a kolozsvári tüzérek magyar századosát érte ez a ritka és becses kitüntetés, hanem az is, hogy Ludman első tiszt, a kit a háboru alatt már negyedszer tüntetett ki a király. Először Signum Laudist kapott, azután a III. osztályú tiszti érdemkeresztet, majd a német császár vaskeresztjét és most a harmadosztályú vaskoronarendet.

Bukovia teljes felszabadítása

(Visszefutunk minden támadást. — Az oroszok kivonulása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Csernovic, április 12.

Bukovina s.d. Ezt egy kevés fenntartással állíthatjuk az oroszoknak Délbukovinából való kiűzésén — ahol Jakobeny-nél súlyos vereséget szenvedtek — hadvezetőségünk új, nehezebb feladat előtt állott. Arról volt szó, hogy Bukovina egész északkeleti részét, ahol az oroszok már hónapok óta megfeszültek magukat megtisztítsák. A múlt hó 18-án kezdődtek az operációk s alig tíz nap múlva dicőrezen véget értek. A Bukovina északkeleti részén lefolyt harcokról csak keveset tudunk meg eddig a nyilvánosság. Vezérkarunkantétele szokás szerint megalapozott a tényekhez regisztrálásával: hogy az oroszok a Pruthon túlra vetették. E mondat mögött a hadjárat történetének egyik legérdekesebb, legdicsőbb fejezete rejlik.

Márt Csernovic felmentése után megkezdte a hadseregcsoporthoz vezető út az előkészületeket ország északkeleti részének felszabadítására. Először Csernovicet akarták megszállítani nagyon kellemetlen orosz szomszédságtól. Az oroszok ugyanis szorosan a Pruth balpartján beállták magukat s onnan folyton nyugtalanították a várost. Majd minderről lehetett hallani Csernovicben a puskáktüze és a gépek mezdörgését. A város újonként ostromállapotban volt s oroszai vette körül. A mi csapataink és az oroszok között csak a Pruth volt s így nekünk a mi mozgalmat kényelmesen megfigyelhettük s tájékozhattuk terveinket illetőleg. De ezzel nem isgédtek meg, hanem folytonosan zaklatták sainkat, támadásokat intéztek, amelyek rájuk ve ép oly eredménytelenségre, mint amilyenesetűleg voltak, de amelyek a városra a közelség miatt nagyon nyugtalanították. Először ennek az állapotnak kellett véget venni. Körülbelül március közepén mutatott a jelek, hogy nagyobb akció van készül. Március tizenharmadikán az oroszok kiletet tettek az északkeleti Pruth átkelésére, hogy Csernovichez közeledjenek. Ezt a kísérletet a mieink könnyűrel visszautasították, de ezzel kapcsolatba mi részünkről egy sor fontos akció kezdődött.

Más huszonegyedikén reggel hat órakor tüzeink heves tüzelést indított a sadagorai orosz állások ellen. Az oroszok ele élénken válaszoltak, de ágyuk három órábaj után már elnémultak. Tüzérségünk zete mellett a lengyel és ruthén legionisták támadásba mentek át s a sadagorai uton szdanul heves harc fejlődött. Borzalmasan folyt a harc, egész orosz oszlopokat kasakoltak a mieink, akik végül is rohamra mentek. A közel-harc Sadagora utcáin folytatódott csak este felé húzódtak ki a községből megvert ellenség. Mustatza báró kertje, az oroszoknak egy hadállásuk volt, ekkorára volt borítva orosz hullákkal. Március 22-én foglalták el a mieink Sadagorát, amely ma fél hónapig nyugodt orosz uralom alatt. A város kitoró örömmel fogadta katonáinkat. Lagora bevételével elvesztették az oroszok legfontosabb támaszpontjukat, de ez esemény volt a felszabadítás művének.

Már huszonharmadika és huszonhatadika közzevető volt, hogy az oroszok

nagy erősítéseket vonnak magukhoz Besszarábiából. Tervük az volt, hogy balszárnyukat, amely Sadagorától Raranceig húzódtak, megkerülik s Czernawkan keresztül újlag Csernovic ellen vonulnak. A mi hadvezetőségünk azonban átlátta ezt a tervet s még huszonötödikéről huszonhatodikára menő éjjel átcsoportosítva csapatait nagyobb erőket vetett Czernawka felé. Huszonhatodikán megtámadtuk Czernawkánál a nagy túlerőben volt ellenséget, amely rengeteg nagy veszteséget szenvedett. A 172. orosz gyalogezredből például csak 1040 ember maradt meg, akik megadták magukat. Fogságban került az ezredparancsnok, Gelczynsky ezredes is adjutánsával és nyolc tisztjével. Ezzel a vereséggel az oroszok elvesztették második bázisukat is és kénytelenek voltak Novoszelica-Bojan irányába visszavonulni.

Ismernünk kell a terepet, amelyen a harcok voltak, hogy kellő elismeréssel adózhassunk csapatainknak. Bravúrosan viselkedtek itt a népfelkelők, a dragonyosok és a huszárok, a vörös ördögök. Március huszonnyolcadikán csapataink egy újabb akciót vezettek be, amelynek lefolyásáról és eredményéről egyelőre katonai szempontok miatt nem lehet beszélni. Annnyit azonban meg lehet jegyezni, hogy az offenzív gondolat nagy lendülettel vezetett itt csapatainkat.

Az oroszok kiűzésének részleteiről a haditudósítók ezeket jelentik Bukovinából és délkeleti Galiciából:

Az oroszoktól megzavart közlekedést már helyreállították. Különösen ki kell emelni a borkuti kútat Körösmező előtt, a vasúti hidat Snyatinnál és Csernovicnél, a melyeket a Fritsche főhadnagy vezetése alatt álló 18. vasúti század jóval rövidebb idő alatt helyreállított, mint gondolták. Csernovicben, Kolomeában és Sadagorában mindenütt látni az orosz uralom nyomait. Sadagora különösen sokat szenvedett. A csodarabbi lakását teljesen elpusztították. Fosztogatások és gyilkosságok is voltak. Az oroszok megölték Berisch papirkereskedőt, Retter Kálmánt és Liquornik borkereskedőt, a kik nem akarták engedni, hogy az oroszok meggyalázzák feleségüket. Grauer Wolf kereskedőt annyira megkínózták, hogy a szerencsétlen megőrült.

Csernovicet, miután közel van a harc térhez, különösen erősen őrzik. Katonai őrségek tűnnek fel minden utcán és esti nyolc óra után polgároknak nem szabad a házon kívül mutatkozni. Kolomeában tájékozódhatunk Pilsner-Baltin hadsereg csoportjának helyzetéről. A hadseregparancsnok megjelenik a fronton. A hadseregcsoporthoz siker-siker után ér el.

Február utolsó hetében a legnagyobb harc Stanislaw környékén, Nadwornától északra fejlődött ki. Általában sikerült a hegységtől északra a síkságon lévő állásokat megtartani, azután némi szünet áhott be. Az oroszok megkísérelték, hogy újabb nagyobb erősítések után Nizniow felől áttörjenek. Az előretörést visszautasítottuk. Ep úgy megkísérelték az oroszok áttörési kísérlete Zalescyáinél és ettől keletre Chotin irányából. A Pilsner-féle hadseregcsoporthoz mindenütt győztes maradt és a márciusban elfogott oroszok legnagyobb száma az ő kezében van.

A harc vonal most a Bisztrica (Biszterca)

folyó jobbpartján húzódik el Solotvinától (Nadvornától északra) Ottyina vidékén Jezierzanyánál, a Dnyeszter jobbpartján Besszarábiáig, azután Kalinskovey, Toporoutz, Rarantze, Mahala, Cotul és Ostrica mellett. Az egész Bukovina Bojan és Novoszelica kivételével kezünkben van oly erősen, hogy még ötszörös túlerő sem veheti azt el.

Csernovicben van Russ népfelkelő hadnagy, a ki egy kis 38—45 éves román népfelkelőkből álló különítménnyel 449 orosz megölt, 734-et megsebesített és százötvenhatot elfogott, azonkívül rendkívül nagy hadianyagot és sok kozáklóvat zsákmányolt.

Különítményének valamennyi tisztje és altisztje kozák lovat kapott. November 10-ike óta egészen a zalescykii orosz állások ellen intézett rohamig ez a kis csapat összesen tizenegy embert vesztett halottakban, sebesültekben és betegekben. A zalescykii rohamnál, ahol a mieink tizenkét orosz támaszpontot foglaltak el, a különítmény 69 embert vesztett. Az oroszok 25.000 rubelt tüztak ki Russ hadnagy fejére, akinek csapata eddig 4000 kilométert tett meg. Nem kevésbé híresek Popp műszaki alezredes tettei. Popp Csernovic környékén önálló parancsnok.

A legérdekesebb epizód az volt, amikor Topuszczak oszondőrmeester Ludiholeca mellett egy emberrel egy 32 tagú orosz folyó-őrséget fogott el, mikor az a Pruthon akart átkelni.

Csernovicben a lakosság teljesen nyugodt és a menekültek már részben vissza is tértek. Most várják vissza Merán gróf tartományi főnököt, Ropta hercegérsek még nem tért vissza.

Prohászka püspök aradi konferenciái.

(Három előadás a kulturpalotában.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 12.

A lelki vigasztalás, a kételkedő, csüggedő, bánatba árnyékolt, megingó léleknek gyöngéd varázsos gondolatokkal illette talán soha nem kellett el annyira, mint ma a nehéz napokban, keserű órákban, amikor annyi a gond, a vágyódás, tehetetlen várakozás. Es ha más esztendőben rajongó csodálattal gyűlt össze az intelligens aradi közönség arra a kivételes alkalomra, hogy Prohászka Ottokárt, a nagy tudású székesfehérvári püspököt hallgathatja, nem kell csodálnunk, hogy ma a háboru véres és gyászos esztendejében még jobban megsokasodott azoknak a száma, akik a lélek legmélyére ható beszéd csodás tudományával megáldott főpap szavára vágyódnak.

A kulturpalota hatalmas méretű díszterme, ahol az aradi Oltár egyesület az ékes szavú püspök konferenciáit rendezte, ma mind a három alkalommal: délelőtt 11, délután fél öt és este fél hét órakor teljesen megtelt. A délelőtti és délutáni konferencián a nők, az estin a férfiak vettek részt és mindannyiszor Arad előkelő társadalmának tagjai jelentek meg tekintélyes számban a teremben, amelyet ebből az alkalomból a szokásostól eltérően rendeztek be. Hogy a nagy püspök megerősítés nélkül beszélhessen: az emelvény számára a főbejáró ajtó előtt a nagyterem színpadával szemben állították föl. A teremnek ilyen berendezése helyesnek bizonyult. Prohászka püspök együttvéve három óránál hosszabb időre terjedő konferenciáit könnyen, megerősítés nélkül, csodás tehetségével egyenlően csodás energiával tartotta meg.

Az első konferencián, amely délelőtt 11 órakor volt, a püspök a hírről beszélt áhitattal.

hallgató hölgyközönségének. Arról a megenyhülésről, vigasztalásról szolt, amelyet a hit nyújt a teljes odaadással a hithez fordulónak. Mint minden beszédében: ezuttal is tökéletes volt a püspök. Hatalmas szárnyalású gondolatai a szivekbe markoltak, alvó, szunnyadó, meg sem érzett gondolatokat ébresztettek és igazi, bensőséges, áhitatos hangulatba hozták a hallgatókat.

Miután Prohászka püspök konferenciái bensőleg összefüggő egységet alkotnak, a nők számára tartott második konferencia: délután öt órakor mintegy folytatása volt a délelőttnek. A püspök apostoli erővel és hévvel, az ember szeretet és istenfélelem keltés nagy varázsával hozta összhangba, világította meg azokat a talán nyugtalanító kétségeket, amelyeket a háború vészes napjai ébreszthetnek.

Este fél hétkor a férfiak számára tartott konferenciát a püspök, aki kedden folytatja beszédét.

Ghenadiew

és a szófiai merénylet.

(Letartóztatás vár a volt bolgár miniszterre.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Bukarest, április 12.

Néhány hét előtt nagy szenzációt keltett az a bombamerénylet, amelyet akkor még ismeretlen tettesek követtek el a szófiai kaszinóban egy álarcos bálon, amelynek többek között Fischev hadügyminiszter családjának két tagja is áldozatul esett.

A vakmerő tettes a bálterem melletti egyik helyiségből bombát vetett a terembe és a robbanás következtében kitört pánikot felhasználva, sikerült elmenekülnie.

Az első perctől kezdve Szófiában mindenki tisztában volt azzal, hiszen bomba szerepelt a játékban, hogy a merényletet ruszofil körökben eszelték ki és az a semleges Radoszlawov kormányának volt címezve. Később, amint a vizsgálat mind több eredményt mutatott föl és már letartóztatások is történtek Ruszcsukban, senki sem kételkedett abban, hogy orosz és szerb kreaturák véres aknamunkájáról van szó. Kiderült továbbá, hogy az orosz szeszaküvők merényletet készítettek elő Ferdinánd király ellen is.

A római esti lapok most szenzációs táviratot kaptak Szófiától, amely szerint az a vizsgálat, amelyet a szófiai városi kaszinóban rendezett álarcos mulatságon elkövetett bombamerénylet miatt az ügyészség és rendőrség még most is folytat, olyan súlyosan terhelő bizonyítékokat derített ki Ghenadiew bűnrészségéről, hogy a volt bolgár minisztert valószínűleg lefognák tartóztatni.

Ghenadiew letartóztatása, amennyiben tényleg megtörténik, újabb történelmi dokumentumát fogja képezni az orosz diplomácia évszázados cselszövéseinek és a legvéresebb eszközöktől sem visszariadó terrorizmusának.

Mikor Ghenadiew néhány hét előtt európai körutra indult, mint a bolgár Sztambulovista párt reprezentánsa utazott végig Európa fővárosain. Akkor, amint ahogy az nem is lehet másképpen, a hármasszövetség híveként szerepelt. De valami sok bizalommal nem fogadták sem Berlinben, sem Bécsben, sőt a ruszofilizmustól főképpen idegenkedő Rómában sem. Most kiderül majd, hogy Ghenadiew egyszerű orosz ágens volt. Ha része volt a szófiai merényletben, akkor németországi és ausztriamagyarországi útja csak alattomos kémút volt. De ezen az útján szerzett tapasztalatait nem

sajnáljuk tőle. Hiszen az ő letartóztatásával halálos csapás éri majd az orosz inkvizíció egész bűnös balkáni szervezetét.

Egyebekben meglehet állapítani, hogy a hivatalos bukaresti körökben egyáltalán nem látták bizalommal Ghenadiewnek újabb megjelenését a politikai tevékenység terén.

Az események igazolni fogják ezt a bizalmatlanságot.

Atlantis — Anglia.

(Kétezer esztendő s jövendölés. — Platon a dolytós szigetlakókról.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 12.

A híres görög filozófus, Platon, (született 429-ben Kr. e.) a következőket írja Timaeus c. művében 24. oldal A—25 D. és Critiasban, a 110. oldal C—12 1. C. helyén:

— Volt egyszer Európában egy jelentős nép, amely áldott talajon szorgos munkával jólrendezett közösséget létesített. Földművelés és ipar növekvő jólétet teremtettek. Művészetek és tudományok csodálatos virágzásnak indultak. Az életmód a helyes középúton maradt fényűzés és szegénység között. Tehetség, belátás és igazságosság szép szövetségben egyesültek. Az erőteljes és fegyvergyakorlott férfiak vitészségben felülmúltak mindenki másét és vezetőik, oltalmazóik voltak a gyengébb törzseknek. De meg voltak elégedve országuk bevételeivel és saját tevékenységükkel és nem áhítottak idegenek javai iránt és békében, barátságban éltek szomszédaikkal.

Nyugatra ettől az országtól, künn a tengeren volt egy sziget, amelyet szintén hatalmas néptörsz lakott. Atlantisnak hívták és termékeny és gazdag volt a föld kincseiben, különösen ércben. Idegen országokból is özönlöttek a javak a szigetre, mert a szigetlakók tengeri hatalmuk folytán nemcsak a szomszédos szigetek felett ragadták magukhoz a hatalmat, hanem messzire Afrika partjain egész Egyiptomig. Ilyen módon végtelenül gazdagok lettek, mint soha más ország előttük és magas templomokat építettek és csodás palotákat, sok kikötőt és tágas hajógyárakat. Amíg a nemes érzület és a munkásságot többre becsülték, mint a sok aranyat, szerencsések és becsültek voltak. De, amikor már túlságosan jól ment a sorsuk és az emberi természet gyengéi felülkerekedtek bennük, akkor önzés, kapzsiság és hódítási vágy szállták meg őket. A tisztább látók ekkor megutálták őket, mert a szépet és nemeset feláldozták rut nyereszkedési vágy kedvéért, de a balgák úgy látták, hogy éppen most állnak ényük és szerencsájük telőpontján. Ekkor elhatározta Zeus, hogy megbünteti őket elbizakodottságukért. Elvakultságukban háborúba sodródtak ama békés szárazföldi néppel. És most kitűnt, hogy mi a különbség valódi és látszólagos derekasság között. Mert a keleti nép mások segítségével nélkül is a legnagyobb szorongatásban annyira felülmulta lelkiereiben és mindenféle hadiművészetben ellenségét, hogy tökéletes diadalt arattak felette. Így megvédte egyszerre a még nem leigázottakat a szolgaságtól és felszabadította a már szolgaságban szenvedőket. A legszebb és legnagyobb hőstett volt, amit ez a nép véghez vitt. De Atlantis szigetről azt mondják, hogy egy borzalmas éjszakán lakóival együtt a tengerbe süllyedt.

Platon rég elmúlt idők mondájának nevezi ezt a történetet. Nem volt e látnok?

VÁROS ÉS MEGYE.

A mozisabály-rendelet életbeléptetése. A tanács utasítására Kovács Vince kulturtanácsnok ma délelőtt értekezletre hívta meg a szabályrendelet annak idején készítő bizottság tagjait és a mozgó színházak tulajdonosait, hogy a jóváhagyott szabályrendelet életbeléptetéséhez szükséges részletkérdéseket megbeszéljék és hogy javaslatot tessen a tanács a szerdán tartandó közgyűlésnek. Az értekezlet főtémája a belépőjegyek ellenőrzésének módja volt, mert a város szempontjából az a legfontosabb körülmény, hogy a mozik bruttó-jövedelmét megállapíthassa, mert annak nagyságától függ a részesezési százalék nagysága. A jegyeket a városi számvétség bélyegzi le és adja ki a színházaknak és a rendőrség, valamint a fogyasztási hivatal egy kiküldöttje ellenőrzi azok felhasználását. Megállapodás történt arra, hogy a már kiadott kedvezményes, szabad és bérletjegyekért a mozik az április 15. május 1. időszakra 100 korona pauszalé fizetnek. A tanács azt tervezi ugyanis, hogy a szabályrendelet a közgyűlés után kihirdeti és azonnal életbe lépteti. Ugy értesülünk, hogy lesznek annak a róttányos álláspontnak is szószólói, hogy tekintettel a háborús viszonyokra és a küszöbön álló nyári szünre, amikor a mozik zárva lesznek, halassza el a törvényhatóság az életbeléptetést szeptember hónapra, már csak azért is, mert egy nagy ellenőrző apparátus előkészítése máról hónapra ugyesen történhet meg. Ennek tökéletes funkcionáltságához a részletek pontos kidolgozása szükséges, ami időbe kerül és nem lehet a város célja, hogy a vállalatok esetleges és felesleges molesztálásával kísérletezzen és a mindkét érdekelt félnek kellemetlenné válható praksisból tanuljon.

A posztócsalók megbélyegzése. Arad város közgyűlésének sorrendje a következő átirat szerepel: „Kolozsvár törvényhatósági bizottsága egyenlő határozattal megdöbbenésnek jegyzőkönyvileg kifejezést ad, amidőn a magyar ipar és kereskedelem tisztos hírnevét sárbatipró tetteseket és bűntársakat a nemzeti közmegegyezésre elállítja és elvárja az igazságszolgáltatástól, hogy ellenük a törvény melegséget és enyhítő körülményt nem ismerő szigorát alkalmazza, példát statuáljon a hazáárulók méltó megbüntetésére.” Nincs az a felháborodás, amely eléggé kitudná jelezni a tájéalmaz megdöbbenésnek azt a fokát, a melyet a nemzeti ki akar jelezni, amikor módját keresi eme legutóbb emberi bűn megbélyegzésének. Arad város közönsége is csatlakozik a közvélemény megnyilvánulásához és bizonyára magáéva teszi Kolozsvár átiratát. Hisz a legkevésbé, amit megtehet.

Folytatólagos sorrendje az Arad szabad királyi város törvényhatósági bizottsága által 1915. évi április hó 14-én délután 4 órakor tartandó rendezés havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak: 31. A tanács bemutatja a belügyminiszter annak a mozgóténykép mutaványi szabályrendelet jóváhagyása tárgyában kelt intézkedését. 32. A tanács bemutatja a községi elemi iskolai férfi és nőtanítók illetményeit megállapító szabályrendeletet. 33. Blazsovits Jánosné a szegényekházában elhelyezett ellátási díjának felemelését kéri. 34. A tanács javaslata az Arad városi községi elemi iskoláknál működő férfi és női tanítók javadalmazására vonatkozó szabályzat tárgyában. 35. Hettman József és társai városi tüszölők fizetés felemelés iránti kérvénye. 36. Zaránd Sándor és társai kisegítő tüszölők fizetés felemelés iránti kérvénye. 37. Özvegy Molnár Mihályné, özvegy Tokay Istvánné, özvegy Kötöcs Jánosné nyugdíj folyósítását kéri. 38. Forgács Sándor vámszedő a nyugdíj jogosultak közé leendő felvételét kéri. 39. A tanács betérjeszti Kiró Miklós rendőr és Turai Antal gépész nyugdíjaztatása iránti kérvényét.

Áttörhetetlen a kárpáti frontunk.

(Az orosz főtartalék gyengülése. — Nem döntött csatát a przemysli sereg.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 12.

Az alábbi szenzációsan érdekes cikk, amelyet Eugen Lennhoff, a Vossische Zeitungnak osztrák-magyar sajtóhadiszálláson lévő tudósítója írt, megnyugvással és bizalommal tölthet el mindenkit. Az oroszok minden képzeletet felülmúló erőlködése a Kárpátokban meghiusultnak tekinthető, frontunk áttörhetetlen és a jelek arra mutatnak, hogy nemsokára általános ellentámadást indítunk, a mely a legkedvezőbb viszonyok között fog megindulni:

— Przemysl bevétel — írja a haditudósító — nemcsak azt jelentette az oroszokra nézve, hogy fájdalmas nyilat huztak ki saját testükből, hanem táplálta bennük egyttal azt a reményt is, hogy a felszabadult ostromló sereggel döntő diadalt vívhatnak ki.

Ezeknek az erőknél felhasználása új, nagy-kiterjedésű akcióhoz az orosz hadvezetőséget nagy zavarából vezette ki. A Kárpátoknak éppen negyedszeri megszállása hiúsult meg, a leg-súlyosabb veszteségek mellett, és a házágok kipótlására, ha csak nem akarták a front egyéb részeit gyengíteni, a legfiatalabb évfolyamok alig kiképzett legénységét kellett volna felhasználni. Olyan legénységet, amely csak azért bírt értékkel az orosz hadművelateknél, mert ostrom alkalmával számos, egymásmögött elhelyezett sorban lehetett tömegként előrehajszolni. Most egyszerre százezer főnyi jó csapatok álltak rendelkezésre, és ezeknek beavatkozásától orosz oldalon a helyzet teljes megváltozását remélték. „Przemysl után Krakó” hirdette az orosz sajtó, miközben egészen megfeledezett arról, hogy az elesett vár és Krakó között a megszállított Dunajec front van.

De az orosz hadvezetőség, hogy minden körülmények között áttörhesse a szövetségesek vasvonalát, eltekintett az erők szétszétállításától és az egész ostromló sereget a Kárpátok ellen vetette Sanokon keresztül a knosznói medencében és a duklai horpadás ellen, Liskón és Samboron keresztül a Laborca-völgye és a távolabb keletre csatlakozó hegyi átjárók ellen.

Újból fellángolt az alig hogy nyugodtabb mederbe terelődött csata. Az oroszok minden energiával előre nyomultak. Kívánságaik célja tisztán látható: a már korábban is forrón áhított magyar Nyugat-Keletvasut (ezalatt) a kassa-oderbergi vasutat és néhány csatlakozó államvasuti vonalat ért, amelyek Magyarország északi részét keletről-nyugatra, illetve a németek nézőpontjából nyugatról-keletre kötik össze), amely Oderbergből kiindulva, Kassán és Sátorajuhelyen keresztül Máramaroszigetig vezet. Ha e fontos vasuti vonal valamely középpontját megszállották volna az oroszok, ugy ez a szövetségesek egész kárpáti frontjának visszavonását eredményezte volna, a harcok ezt a részét egészen Magyarországra helyezte volna át és Nyugatgaliciában és Délkeleten is a front teljes megváltoztatását eredményezte volna.

Különböző kárpáti előretöréseiknél különböző módokon akarták az oroszok elérni ezt a célt, de főleg a Dukla és az uszoki szoros közt lévő területre irányultak fáradozásaik. De Bárifán és Homonnán túl, ameddig a novemberi betörésnél eljutottak, még sohasem juthattak itt és éppen ezért támadásaik ezuttal valóban kétségbeesettek voltak, az emberanyag feláldozása hallatlanabb volt mint valaha, hogy végre mindenáron áttörjenek valamely ponton.

És ezt az óriási operációt, amelyet csapatok és munició hatalmas felhasználásával indítottak meg, ismét tökéletesen meghiusultnak lehet tekinteni.

Néhány helyi siker, kevés nyert terület Zboró irányában és Csnától délre — a szakadatlan általános rohamok, amely éjjel-nappal tartott, ez minden eredménye. A szövetségesek frontja, a mely előzőleg egyenetlen képet mutatott, a mennyiben egyenesvonalu frontképződésnél kedvezőtlen topográfiai viszonyok mellett erről beszélni lehet, megint egy vonalra hozott, a melyen vérszen omlott össze minden roham. Sehol sem sikerült az oroszoknak a frontot szétszakítani. Ahol egy darabot előbbre jutottak, megint megerősített árkok és támaszpontok előtt találták magukat. A magyar határhelyiségekben nyugodtan folyik a normális élet és ha Eperjesre és Homonnára távoli ágyudörgés hallik, mégis az az öröndetes bizonyosság uralkodik itt, hogy az oroszok nem fognak többé visszajönni. Az áttörés csak akkor sikerülhetett volna az orosz csapatoknak, ha meglepően gyorsan hajtották volna végre. Most amikor az idehozott przemysli sereg nagy része, amelyre mindent kockára tettek, a szövetségesek drótvényeinek a legnagyobb hősiességgel viselt ellentálláson szétforgácsolódott, az orosz hadvezetőség sirba viheti reményeit. Katonáinak minden bravurja, akik hasig besülyedve, hófalakon keresztülverték magukat, hogy az utánuk következő rohamozó kolonnák utját egyengessék, a tüzérségi municiónak és mindenképp az emberanyaguk minden pazarlása, hiábavaló fáradozás volt az osztrák-magyar és német csapatok érfalával és vezetőinek ügyes manővrozó művészetével szemben, amely a hegység okozta minden akadály ellenére összeköttetéseit oly kitűnő módon tudta eltolni, hogy mindig új erők álltak rendelkezésre, ha valahol napokon át folyó szörnyű harc után bágyadság mutatkozott.

A csata ugyan még nem fejeződött be, de már világosan látnak az oroszok támadó tevékenysége megbénulásának jelei. Ha a jelek nem csalnak, az oroszok főtámadásaiknál annyira elgyengültek, hogy egy általános ellentámadás, amelyhez azonban mindenesetre kedvezőbb időjárás szükséges, szép gyümölcsöket hozna. A Laborca-völgyben a kezdet már kitűnően sikerült. Ezen a negyes vidéken tízezer fogoly ejtése nagyszerű eselskedet volt. Ha áttekintjük a csata eddigi folyásának összes eredményét, ugy ezt nyugodtan mondhatjuk: igen kedvezők a szövetségesekre nézve. Mert ha egyes helyeken csekély mértékben kevés területet fel is kellett áldozni, a front mégis áttörhetetlennek bizonyult és ami a fődolog, az a főtartalék, amely az oroszoknak még rendelkezésére állott az ezen a hadszíntéren folyó operációkhoz, ebben a hatalmas küzdelemben óriási mértékben veszített harci erejéből.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonoszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 257
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — — — — 151
Nyomda	— — — — — 151

Román zsinat Aradon.

(A félszászados metropólia. — Papp I. János püspök az egységes honvédelemről.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 12.

Az aradi görög keleti román egyházmegye rendes évi zsinata tegnap kezdte meg idei ülését. A zsinatot tegnap délelőtt tízenegy órakor a Thökoly-téri templomban ünnepélyes Venerabile istentisztelet előzte meg, amelyet a püspök celebrált.

Az istentisztelet után a zsinat tagjai a román leányiskola tornatermében gyülekeztek. Az ülést Papp I. János püspök nyitotta, meg beszédében utalva a rendkívüli állapotokra, azokra az áldozatokra, amelyeket az egyházmegye a trón és haza oltárán hozott.

— Jó oldala — mondotta a püspök — minden rossznak van. A világháború szörnyűsége is megmutatta a világnak, hogy ebben az országban nincs széthuzás, hogy egyik vagyunk testben és lélekben a haza védelmében.

Felemlítette a püspök megnyitó beszédében, hogy a múlt év december 24-én volt ötven éve, hogy Őfelsége a magyarországi görög keleti román metropolitát újból életre keltette: Saguna András báró kinevezésével és ép tegnap volt negyven éve annak, hogy Metianu János jelenlegi metropolitát az aradi püspöki székhöz iktatták. A zsinat elhatározta, hogy a metropolitát táviratilag üdvözlje a örömeinek jegyzőkönyvileg is kifejezést ad.

A püspöki megnyitó beszéd után kiosztották a választási aktákat az egyes osztályok közt. Az állandó igazoló választmány elé a következő részben megtámadott, részben alaki hibákban szenvedő mandátumok kerültek: a két aradi világi, a két nagyhalmgyi világi, a perlesi egyházi, a két belényesi világi és az egyik vaskóhi világi képviselő. A szabályok értelmében azonban a megtámadott mandátumok birtokosai mindaddig részt vesznek a zsinat ülésein, míg mandátumukat meg nem semmisítik.

Az első rendes ülését vasárnap délután tartotta a zsinat, amelyen megalakították a bizottságokat, az egyházi, az iskolai, a gazdasági, költségvetési, kérvényezési, végül a legfontosabb: szervezeti bizottságot, amely utóbbinak tagjai lettek Hamza Agoston, Mangra Vaal, Goldis László, Pops György dr., Trutia Péter dr. és Rottár Pál.

Ma délután a szervezeti bizottság terjesztette be jelentését, amelyet Pops György dr. referált. Az aradi és nagyváradi szentszék általános jelentését a zsinat tudomásul vette.

A jelentés kapcsán szóba került a régen huszódó Oltea-ügy is. Mint emlékeztetés, a zsinat két év előtti ülésén interpellációban szóvá tette, hogy a nagyváradi szentszék tisztviselőként alkalmazta Oltea Aurél dr. volt ügyvédet is, aki első sorban görög katolikus, de különben is régebbi működése során oly ügyei voltak, amelyek őt ilyen tisztségre méltatlanná teszik. Az interpellációból becsületsértési pör keletkezett, majd a pör aktái alapján fegyelmi indult Oltea ellen. A nagyváradi szentszék most jelenti, hogy a fegyelmi hatóság felmentette Olteát.

Veliciu Romulus dr. indítványozza, hogy a zsinat bizza meg az aradi szentszék ügyészét, hogy az ítéletet a metropolitai szentszékhez felebbezze meg. Miután az aradi szentszék ügyésze a nagyváradi szentszék ügyeibe nem avatkozhat, a zsinat ezt az indítványt mellőzi, ellenben miután a becsutoit iratokból nem tí-

nik ki, hogy az ítélet jogerős-e, utasítja a nagyváradi szentszéket, hogy amennyiben a határozatot a szentszéki ügyésznek nem kézbesítették ki, haladéktalanul kézbesítse ki s ha a határozat jogerősre emelkedik, tegyen jelentést.

Az egyházi bizottság nevében Lucutia Mihály világi esperes referált az aradi és nagyváradi szentszék egyházi tanácsának működéséről, míg Lázár Aurél dr. a gazdasági bizottság jelentését mutatta be. A jelentéseket a zsinat tudomásul vette. Legközelebbi ülését holnap délután három órakor tartja a zsinat.

H I R E K.

— A vasárnapi harctéri jelentések. Hófer altábornagy április 11-én kiadott jelentése a következő:

— A Beszkidekben semmi sem történt. Az Erdős Kárpátokban a harcok egyes terepszakaszokon még tartanak. Az uzsoki szorosról keletre az április 9-én kivívott sikerek kihasználásával további 9 tisztet és 713 főnyi légénységet elfogtunk és két géppuskát zsákmányoltunk. A délkeletgaliciai arcvonalon csak ágyúharc és kisebb éjjeli vállalkozások voltak. Nyugatgaliciában és Oroszlengyelországban nyugalom van.

A német nagy főhadiszállás ereket jelentette:

Nyugati hadszíntér: Az Yser-csatorna mentén Poesse mellett, Drie Grachtentől délre a belgák által megszállott három majorban behatoltunk és egy tisztet és negyven főnyi légénységet elfogtunk. Albert mellett az Ancra patak elleni kisebb előretörés alkalmával 50 franciát foglyul ejtettünk. Az argonnei erdőszög nyugati szélén a franciák támadása meghevesült. A Maas és Mosel közötti harcok estefelé váltak hevesebbé. A Combres-magaslatról északra eső erdő telepen a franciák nagy erőket összpontosítottak, amelyekkel megkísérelték magassági állásunk elfoglalását. Támadásuk, amelyet csak ma reggel hajtottak végre, teljesen kudarcot vallott. A magassági állás egészében birtokunkban van. Altytól délkeletre az éj folyamán erős szuronyharcok voltak, amelyek javunkra dőltek el. A franciák Threytől északra ellenünk intézett erős, de sikertelen támadásuk közben igen súlyos veszteségeket szenvedtek. A Bois de Pretreban tegnap folyt harcokban 4 géppuskát zsákmányoltunk az ellenség-től. Az ezután következő igen elkeseredett éjjeli harcokban mi győztünk. A Maas és Mosel közötti harcokban a franciák igen súlyos veszteségeit még megközelítőleg sem lehet megbecsülni. Egyedül a Selouse és a Lamorville erdők között 700, Regnieville-től északra egy kis helyen több mint 500 francia holttestet számoltak meg csapataink. 11 francia tisztet és 804 főnyi légénységet elfogtunk és 7 géppuskát zsákmányoltunk. Egy német kötött léghajó, amelynek köteleit eldörték és amely így elszabadult, nem a franciák vonalába jutott, amint ok állították, hanem a Mörseungennél sértetlenül földet ért és biztonságban van. A Vogezekben hóvihár kizárta a nagyobb szabású harci tevékenységet.

Keleti hadszíntér: Marjampolnál a Kalvarjánál, valamint Klimtinél a Skva mentén az oroszoknak ellenünk intézett támadásait visszavertük.

Bromiersnél Plonsktól nyugatra egy helységből kivetettük az oroszokat és eközben 80 orosz foglyul ejtettünk és három géppuskát zsákmányoltunk.

Lengyelországban a Visztulától délre orosz gyalogság és tüzérség egész éjjelen át élénk lövöldözött.

— Előkészületek szerbiai repülőök fogadására. Szabadkáról jelentik: A monarchia repülőgépei állandóan Szerbia és Montenegró felett cirkálnak s bombákat dobnak le a szerb hadállásokra. Nincs azonban kizárva, hogy Szerbia hasonlóval fog felelni s repülőgépeket küld át a Szerémségbe. — Az esetre, ha ellenséges repülőök jelennének meg Pétervárad felett, Grzwinski Szaniszló vezérőrnagy, pétervárad várparancsnok április hó 7-én 255. szám alatt parancsot adott ki, amelyből a következőket közöljük a várparancsnokság engedélyével:

— Nincs kizárva, hogy szerbiai, vagy angol és francia repülőgépek bennünket felkeresni fognak. A várparancsnokság elővigyázatos óvintézkedéseket tett, hogy éjjeli rövid avizóra értesítés, jelzésre úgy a vilamos, mint a gázvilágítás azonnal eloltható legyen. Mihelyt ezen eshetőség bekövetkezik, mindenütt az ablakok spalettaredőnyei, deszkafedői becsukandók, a függönyök leeresztendők és csakis a külső világosságtól elzárt helyiségekben szabad petróleum-lámpát, vagy pedig gyertyát gyújtani. Gyertya állandóan készletben legyen.

Aggodalomra nincsen ok és ezért nagyon kérjük a közönséget rendíthetetlen bizalommal fogadja a várparancsnokság intézkedéseit, melyek csak óvintézkedések. Háboruban minden eshetőségre el kell készülnünk, még mielőtt a veszély itt van védekezzünk ellene. A veszély elhárítására különben minden katonai intézkedés megtörtént, úgy, hogy veszély nincs. A mi józan gondolkozású közönségünk mindenben figyelembeveszi majd a várparancsnok bölös és előrelátó, figyelmes intézkedését. Ezért teljes megnyugvással nézünk a jövő elé és így aggodalomra nincsen ok.

— Mennyi pénzt küldenek a hadifoglyoknak? Bernből jelentik: A svájci postagazgatóság kimutatása szerint március havában Oroszországból az Ausztria-Magyarországban internált orosz foglyok részére 5688 postautalványt küldtek 124.240 frank értékben. Ausztria-Magyarországból pedig az oroszországi osztrák és magyar hadifoglyok részére 11.765 utalványon 328.279 frankot. December óta Oroszországból 391.374 frankot, Ausztria-Magyarországból pedig 658.484 frankot küldtek a hadifogságban lévő katonáknak. Franciaországból márciusban 2.451.787 frankot küldtek a Németországban lévő hadifoglyoknak. Németországból pedig a franciaországi német foglyok részére 464.153 frankot.

— Előléptetés. A kereskedelmi miniszter Adler Samu Máv. felügyelőt az aradi Máv. üzletvezetőség pályafentartási és építési osztályának vezetőjévé nevezte ki. Az előléptetett felügyelő a nyugalomba vonult Gyulányi Rezső főfelügyelő helyét foglalja el.

— Házasság. Kun Zoltán aradi református hitoktató, ki jelenleg Krakkóban tábori lelkesítő szolgálatot teljesít, f. hó 11-én, vasárnap tartotta esküvőjét Bodor Sárival, Bodor Ferenc újvarsándi áll. ig.-tanító leányával Újvarsádon.

— Aradi ügyvédből — kereskedő. Rendkívül érdekes bejelentés érkezett ma az aradi ügyvédi kamarához: egy fiatal ügyvéd, akinek kitűnően jövendelő irodája volt, töröltetni kívánja magát a kamara névsorából. Az ügyvéd — Éles Béla dr. s elhatározásának oka, hogy minden idejét, tudását és erejét azon a pályán akarta latba vetni, amelyen már eddig is nagy sikerrel működött: a kereskedelmi pályán. Éles dr., akinek ügyvédi irodája nagy fellendülésnek örvendett, már régebben nagyszabású üzleti vállalkozások megteremtője s irányítója volt s mint ilyen csakhamar országos hírnevet vívott ki magának: mindenütt ismerték kiváló értékét, nagy tudását, szervező tehetségét s energiáját. Vállalkozásai kinőttek nemcsak a vidéki, de a fővárosi keretektől is s az országon túl is igen jól ismertek. Az a filmkölcsonzó például, amelynek ő egyik rész tulajdonosa, ugyszólván konkurrenciánélkül dominálja a balkáni piacot, filmgyárának sikerült alkotásai pedig külföldön mindenütt kereslet tárgyai. Az utóbbi időben Éles Béla dr. részt vesz atyja kiterjedt üzletének irányításában is s miután kereskedelmi tevékenysége idejének nagy részét lekötötte s hogy mozgási szabadságát e téren semmi se korlátozza, Éles dr. kérte nevének az ügyvédek lajstromából való törölését.

— A főpásztor. A Kulturpalota dísztermében már ma három órán keresztül szólt az aradi közönséghez Ottokár püspök, a székesfehérvári egyházmegye főpásztora. Három konferenciáját hallgatták végig áhitattal és a szavak varázsától, a gondolatok mélységétől, Prohászka Ottokár hangjának orgonaszavától megbűvölten az aradiak. Hogy mit mondott, hogyan mondotta: más helyen igyekezzünk a grandiózus főpap beszédeinek ismertetésével visszaadni. Ezt a néhány sort most Prohászka Ottokárról, csodás és nemes egyéniségéről írjuk. Kis epizód talán, parányi töredéke a tükörnek, amely a nagy főpap lelkét époly egészen veri vissza, mint a tükörcserép a napot. Vasárnap este a pályaudvaron történt. Az aradi katolikus társadalom vezető tagjai várták a konferenciák tartására Aradra érkező püspököt. Nem készült ünnepélyes fogadtatás — arról már ismerik Prohászka püspököt, hogy ilyen külsőségekből nem kér — csupán a tiszteletnek és szeretetnek jelét adni gyülekeztek össze a gyoravonat érkezésére. A berobogó gyorsvonatról egyszerű fekete köpenyben, puha fekete posztókalappal a fején, kezében bőr irattáskával lépett le a nagynevű vendég. Egyszerűen, egyedül, minden kíséret nélkül. A vasuti kocsi folyosóján maga adta a hordár kezébe kis uti bőröndjét. Ez a pöz nélküli, ez a ceremóniatlan egyszerűség talán meghatóbb és felemelőbb volt minden főpásztori pompánál.

— Halálozás. Spitz József ismert zámli fatermelő és lakareskedő hetvenhat éves korában ma meghalt. Az öreg urat Aradon is jól ismerték, szorgalmas, munkás életű kereskedő ember volt, akit általános tisztelet vett körül. Halála mély részvétet keltett mindenütt. Az elhunytban Spitz Sándor, az Aradi Ipar- és Népbank pénzügyi-üzletének vezetője nagybátyját gyászolja.

— Nyugalomba vonuló aradi őrnagy. A király elrendelte, hogy Schauer Lipót cs. és kir. 4. gyalogalozezredbeli őrnagy a saját kérelmére megéjtett felülvizsgálat eredményéhez képest, mint csapatszolgálatra a hadseregben alkalmatlan, helyi szolgálatra alkalmatlannak, május elsejével a nyugdíjállományba átvétessék. A nyugdíjazott őrnagy aradi származású és korábban a 38. gyalogalozezredben teljesített szolgálatot.

— Rossz a táviratkézés Aradon. Válsz napi közleményünk az aradi közönség körében helyes elismeréssel találkozott és azok, akik a későbbi táviratkézés hátrányait érezték, a legkülönbözőbb indítványokat juttatták hozzánk arra vonatkozólag, hogy miként lehetne a bajon segíteni. Engel Gyula aradi kereskedő ezeket írja:

— Tudvalevő, hogy az interurban telefon tulajdonosoknak az élelő sürgönyököt telefonon mondják be. Terjesszék ki ezt a kedvezményt — amíg csak a néhez állapotok tartanak — valamennyi telefon-előfizetőre, a táviratot magát asztalán küldjék el a levélhordóval az illetőnek. Így a táviratok legnagyobb részének kézbesítésétől, a táviratkihordók mentesítve lennének, a többi táviratok kézbesítése, a jelenlegi gyenge személyzettel is gyorsan eszközölhető. Amennyiben a levélhordó által kézbesítendő táviratokért portó járna, a telefon-tulajdonosok — azért az előnyért, hogy táviratokat azonnal és nem 4-5 óra múlva kapják meg — szívesen megfizetik a 6 fillér portót. Igen örvendenék, ha ezzel a szerény indítvánnyal a táviratok gyorsabb kézbesítését elősegíthetném.

Az indítványhoz csak az a megjegyzésünk van, hogy az aradi postán — többször utasításra — a táviratok régebben szokásban volt telefonon bementését megszüntették.

— A negyvenkét centiméteres ágyú. Bécsből jelentik: Dr. Seume, a német negyvenkét centiméteres mossaágyú felalálója és szerkesztője mérnökhallgatóság előtt előadást tartott világhírű találmányáról. Az előadás anyagának egy részét a Bohemia most közli. Az érdekes adatok a következők: Az egész löveg súlya 88.750 kilogramm, alaplapja 37.500 kgr. A cső hosszúsága 5 méter, a lövedék súlya 400 kgr., hossza pedig 1.26 m. A lövegnek 172 alkotórésze van a szállításhoz 12 vasúti vagon szükséges. A löveg alapzata nyolc méter mélységre van befalazva. Lőtávolság 22-8 km. távolságból lötték. A löveg találati biztonsága 1 és 3 méter között ingadozik. A Lüttichre irányított első lövésnél 1700 ember, a másodiknál 2300 ember esett el. Lüttichre öt lövést tettek. Namur-re és Maubeuge-ra kettőt-kettőt. A löveg felszerelése 25-26 óra hosszat tart, az irányítás, miután más ágyúkkal megállapították a távolságot, 5-6 óra hosszat. A tüzelésnél a tüzerek szemükre, szájukra, orrukra s fülekre védőt tesznek s hasra kell feküdniük. Négy kilométernyi körben a tüzelésnél minden ablak betörik. Egy lövés, a lövedéket is beleszámítva, 11.000 márkába kerül. Az egész löveg alá is van aknáva s a vezető mérnök köteles veszély esetén a löveget levegőbe robbantani. A löveg kezelését 260 főnyi személyzet látja el.

— A bécsi polgármester leány hozományában nincs liszt. Bécsben, a Jozsef-városban tartott gyűlésen Weisskirchner polgármester beszédet mondott, amelynek zajos derűtséget kelteit bevezetése ekként hangzott: Sok kósa beszédre hallottam, amelynek az én személyem a központja. Így a sok közül hallottam azt is, hogy rövid idő előtt férhez adtam egyik leányomat s hozományul 15 zsák lisztet adtam. Leányaim már hosszabb idő óta férjhez mentek, vittek is magukkal szerény hozományt, de olyan kinos, amelyet ma 15 zsák liszt jelent, nincs a birtokomban.

— Egy zsemlyéért — kétszáz korona büntetés. Salzburgból jelentik: Reif Antal sőtömestert súlyos büntetésre ítélte a kerületi bíróság. A pékmester a megállapított ötvenkét gramm helyett, negyvenkét grammos zsemlyéket árusított el és egyik vevője, aki egy zsemlyét vásárolt, emiatt bepanaszolta. Az elsőfokú bíróság felmentette Reifet, a másodfokon azonban kétszáz korona pénzbüntetésre ítélték a pékmestert.

— A csikszeredai ütközet. Az Egyesült Államok egyik legelterjedtebb hetilapjának, a „The Independent”-nek ez évi március 8-iki száma, amely egyéb háborús és eléggé objektív hangú közleményei közt az apróságok („Pebbles”) rovatában teljes szövegében közöl egy verset, mely a mi háborunkban a „London Opinion” című londoni lap egyik februári számában jelent meg. Megjegyzést nem fűz hozzá, de már az a körülmény, hogy az amerikai lap az anekdotákra és humoros furcsaságok közzétételére szánt rovatban jelenteti meg az angolok jeles költeményét, elég kritika. A vers magyarul a következő:

Mi osztrákok nem bírjuk állni többé
Przemyslnél az oroszok srappell-árját!
Az orosz hordák dőlnék a nyomukba
Nemeseinknek, kik Krakóba futnak.
Olkusznál bármely pillanatban
Ott dözsölhet egy millió kozák!
Kamionka—Strumilova mellett — mondják —
Egy másik millió kozák tanyázik —
Jaroslaf-nál (Jaroslau) meg egy további millió
Evert már fel minden élelmiszert!
Üressé tettek ah! mindent ezek, — még!
Jaszarokscellás (sic!) éléskamráit is . . .
Aztán elönték, zugó lávaként
Az egyszerű, ártatlan Szuozawát!
És most rohannak, sivar sikoltással
A kicsi, békés Drohobycz felé!
Átok legyen a mocskos gazokon,
Kik Tustonavcénél üldöznek minket.
Acél motor-kocsik — tíz fegyver egyen —
Robognak egyre Wielicka ellen!
Mily borzasztó lesz majd, ha a kozákok
Stryjnél északra tépik seregünket!
Nem meri senki számon tartani
Hőseinket, kik Rzeszownál elestek . . .
Csikszeredánál — mondják — a csehekből
Egy battalionsat temették a földbe . . .
A kéz, miként Belshazzár lakomáján —
Most Nyiregyházán írja jós-igéit . . .
Így, mielőtt az ég beborul végkép:
Mehelyünk csak a jó Zaleszczyki! . . .

Semmi kétség tehát ebből az osztrákok (Austrians) szájába adott angol verszetből, hogy az oroszok februárra már teljességgel kikoppasztották még Jaszarokscellának az éléskamráit is, — no meg hogy a csikszeredai véres januári, vagy februári csatában egy egész battalions cseh katonánk esett áldozatul az orosz gépfegyvereknek.

— Holttest a gödörben. Budapestről jelentik: A fővárosi rendőrséget ma reggel óta ismét egy titokzatos bűneset foglalkoztatja. Budán, egy üres telken lévő gödörben egy női holttestre akadtak, amelyen külső erőszak nyomai látszanak, s aki minden jel szerint nem természetes halállal halt meg. A Verpeléti-ut és Budafoki-ut sarkán lévő üres telken van egy jó nagy gödör; itt akadtak rá ma kora reggel a járőrelők a női holttestre. Jelentést tettek a dolgról a közelben posztoló rendőrnek, aki megzemlélte a holttestet s asztalán telefonon jelentette a központi ügyeletes rendőrtanácsosnak. A rendőrségről bizottság ment ki az üres telekre, hogy a holttestet megvizsgálja. A vizsgálatot a rendőrorvos végezte, azonban nem tudta egész határozottsággal megállapítani, hogy a halott asszony gyilkosság áldozata. A halott asszony 40-45 évesnek látszik. Az arcán és a két lábán erős karcok és horzsolások vannak, ami arra enged következtetni, hogy az asszony, mielőtt a gödörbe került, dulakodott valakivel. A detektívek a gödör körül lábnyomokat találtak, ami azt bizonyítja, hogy a szerencsétlen nem egyedül ment az üres telekre. A detektíveknek az a meggyőződése, hogy az asszonyon, mielőtt a gödörbe került volna, erkölcstelen merényletet követtek el és aztán dobták bele a gödörbe.

— Megszűnt az eljárás a Széchenyi malom ellen. Az Aradi Széchenyi Gőzmalom részvénytársaság igazgatósága, Tenner Lajos ellen, — amint azt annak idején megírjuk — eljárás indult meg, mert a gőzmalom Boros Béni-téri lisztüzletében a maximális árán magasabban árusítottak lisztet. Weil Károly dr. rendőri büntető-bíró egy ízben már tárgyalta az ügyet, de ítéletet nem hozott, mert a kereskedelmi és iparkamara véleményét kérte ki előbb. A kamara véleménye szerint a malom detail lisztüzletében épen úgy, mint akármilyen detailüzletben a lisztet felbontatlan zsákokban öt százalékkal, ennél kisebb mennyiségnél pedig tíz százalékkal lehet drágábban árusítani, mint a liszt nagybani árusítására nézve megállapított hatósági maximális árak. Minthogy Tenner Lajos igazgató számlakönyvekkel igazolta, hogy a malom detailüzletében a kamara által megengedhetőnek jelzett ártul nem lépték, Weil Károly dr. rendőrbíró felmentő ítéletet hozott s az eljárást megszüntették.

— Betörő katonaszökevény. Az aradi rendőrség ma a katonai hatóságnak átadott egy veszedelmes betörőt, aki mint katonaszökevény, nagyobbarányu betörést követett el Aradon husvét hétfőjén. Furmann Géza-nak hívják a rovtomultu betörőt, aki a polgári életben acslegény volt. A háboru kitérése óta katonai szolgálatot teljesített, a harcok után is volt, ahol könnyebb sebet kapott és fegyverszállása után, amikor vissza kellett volna mennie csapattestéhez, Aradra szökött. Itt kileste, hogy Herló János berkocsis György-utcai háza husvét hétfőjén egészen üresen áll, mert a ház nép a templomban van. Behatolt a házba, feltörte a lakást és bajonettjével lefeszítette azt a ládát, ahol Herló a pénzét szokta tartani. A ládában ezerhatszáz korona készpénzt talált, amit magához vett. A lopott pénzből azonnai több ruhát csináltatott magának, cipőt, fenékneműt vásárolt, elegánsan felszerelte magát mindennel és ami megmaradt, azt néhány éjszaka alatt elverte. Másodrendű vendéglőkben és kávéházakban pezsgőzött, naponta kocskázott és olyan feltűnően szórta a pénzt, hogy magára vont a detektívek figyelmét. Egyszer igazolásra szolgáltatták fel és miután kellőképp nem tudta magát igazolni, bekísérték a rendőrségre. Itt eleinte tagadni próbált, de később a bizonyítékok súlya alatt bevallotta, hogy a György-utcai betörést ő követte el. A betörő a katonai bíróság előtt fog tételné büntetést.

— Kitoloncolt posztócsalók. Budapestről jelentik: Szombaton délelőtt a detektívek behozták a főkapitányságra Weinreb Sándor galíciai menekültet, a kinek Lembergben női divatkereskedése volt. Weinrebről megállapították, hogy körülbelül harmincezer korona értékű rossz posztót vásárolt össze és ezt Taubes Jenőnek adta el. Weinreb Sándort a főkapitányságon Bartha Gyula hallgatta ki és kihallgatás után átadta a toloncügyosztálynak, amely meghozta ellene a kitoloncolási határozatot.

— Öt betörés egy éjszakán. Az éjjel Kiszentmiklóson egy most bevonult katona öt helyen betört. A betört helyeken mindent össze-vissza hányt, de nem vitt el semmit, mivel csak pénzt keresett, amit azonban nem talált. A járőrelők észrevették és ásóval leütötték. A betörőt a csendőrség őrizetbe vette.

— A városilgeti üdülő kórház védőnőke halás köszönetét ez uton fejezi ki az alant felsorolt kegyes adományozóknak: Fábian Margit, Purgly Emilné, Fábian Lászlóné, Hauser Károlyné, Timári Aranka, Szalay Antalné, Ober Viktorné, Winter Adolf, Társadalmi asszonná. — Laczay Endréné, a kórház védőnőke.

— Értesítjük becses vevőinket, hogy külföldi bevásárlási körutunkról megérkezünk és sikerült legmodernebb Bally sweici és Popper cipőárúkból szép választékot beszerezni. Buchsbaum és Társa cipőkülönlegességi üzlete. 1189

— Az új ügyvédi nyomtatványok Kerpelnél.

Éliás Lipót Fia

butorszállító vállalata.

Arad, Deák Ferenc-utca 36. sz.

Telefon 250. szám.

Telefon 250. szám. 1209

Költözők figyelmébe!

Van szerencsém a tisztelt költözők közönség figyelmét felhívni, hosszú évek óta fennálló költöztetési vállalatomra. Elvállalok teljes garancia mellett helyi és vidéki átköltöztetést, nyitott és teljesen új, feltétlenül tiszta, belül kárpitozott 6, 8 és 10 méter hosszú paten-tírozott zárt butorszállító kocsiikkal. Tisztelettel:

Eliás Lipót Fia butorszállító Arad, Deák Ferenc-utca 36. sz.

— Fűtés papirokkal. Az újságpapírost 36 óráig vízben áztatjuk, azután gombócformára összenyomjuk és megszáritjuk. A szárítás után ez a papiranyag éppen olyan jó fűtőanyag, mint a szén. A papirgombócok sem égnek lánggal, hanem mint a szén, izzanak. Különösen jó fűtőanyag az ilyen papiros akkor, ha brikettel keverik. Három papirgombóc és egy darab sajtolt szén állítólágon bőven elégséges arra, hogy egy font húst kitűnően megfőzzenek vele. A drága tüzelő anyag mellett sokat megtakarítunk, ha a fűtésnél erre a célra megfelelő, olcsó hulladék-papírt használunk. Kb. 50 kilós bálákban csomagolva kapható: bálanként 2 koronáért az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

— 35 dekás tábori dobozok Kerpelnél.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Gyilkosság a hozomány miatt. Vostyinár János garbai lakos rossz viszonyban élt apósával, Bunács Pállal, azért, mert az a leányával adott hozományt később visszavette. Az apa és a vő közötti háborúság annyira fejődött, hogy a múlt évben Bunács lövéssel tenyegette meg Vostyinárt. A vő erre elhatározta, hogy ő fog végezni apósával s tényleg 1914. december 19-én lesből agyonlőtte. Az aradi esküdtbírósg ma tárgyalta Vostyinár ügyét. A vádlott beismerésben van, csupán azt tagadja, hogy tettét előre megfontolta volna. A mai nap tanuhalgatásokkal telt el. Ítélet-hozatalra holnap kerül a sor.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kedd, 1915. évi, április 13-án:

A) Bérlet.

A) Bérlet.

A kék egér.

Bokózat.

Kezdete este 1/2 8 órakor.

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Endre.

NYILTTER.*

URÁNIA SZÍNHÁZ.

Mai fényes műsora keretében

az „U 29“

Weddingen kapitány.

* Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.

APOLLO SZÍNHÁZ.

Április hó 13., 14-én, kedden és szerdán

A Nordisk Films Comp. legújabb szenzációja:

Szegény gazdagok

társadalmi dráma 3 felvonásban. A dán királyi színház művészeivel.

A Nordisk Films Comp. legújabb felvétele:

Április kisasszony

vígjáték 3 felvonásban.

Főszereplő: RITTA SACHETTO.

Az előadások délután 5, 7 és 9 órakor kezdődnek és nem folytatóságosak.

21

Uránia Színház

Kedden

a szezon slager

vígjátéka

A kis mamlász

Bokózat 3 részben.

41

Magyar királyi államvasutak.

62445—1915. sz. F. IVa.

Hirdetmény.

Rendkívüli forgalmi viszonyok következtében a vasuti üzletszabályzat 75. § (3) 5. pontja és a vasuti áru fuvarozásra vonatkozó barni nemzetközi egyezmény 14. cikkéhez tartozó végrehajtási határozmány 6. § (3) 2. pontja alapján, kereskedelemügyi m. kir. minister urnak folyó évi március hó 22-én 17656—III—H sz. a. kelt engedélyével folyó évi április hó 11-től kezdve visszavonásig az összes állomásainkon — beleértve a kezelésünkben levő vasutak állomásait is — feladásra kertiő gyorsdarabáru küldeményekre öt (5) napi, teherdarabáru-küldeményekre pedig tíz (10) napi póthatáridőt állapítottunk meg.

Ezeket a póthatáridőket az érvényben lévő fuvarozási határidőkön, valamint a díjszabás-szerű állandó és a rendkívüli póthatáridőkön kívül, úgy a magyar, osztrák és bosznia-hercegovinai, mint a nemzetközi forgalomban érvényesítjük.

Közöljük egyben, hogy e póthatáridők életbeléptetése folytán a gyors- és teherdarabáru-küldemények folyó évi április hó 11-étől kezdve, eltérőleg a 192517—1914. FIVa. sz. hirdetményünktől, már nem a lehető elszállítási ideiglenes megőrzésre, hanem fuvarozásra fognak felvétetni.

Budapesten, 1915. április hóban

Az igazgatóság.

„PENSIO EXQUISITE“

VILLA IRENEA

VOLOSKA—ABBZIA

Előkelő ház, a festői északi strandon, közvetlen a tenger partján, csodaszép parkban, 21 elegánsan berendezett szobával, erkélyekkel, saját tengeri fürdővel és kikötővel. Elsőrangú konyha. Gyönyörű fekvésénél fogva üdülést kívánó tisztek részére különösen alkalmas.

Költözők figyelmébe!

Villamos világítási berendezéseket csillárokkal együtt, kedvező feltételek mellett szerel és szállít. 8851

Koch Dániel

Arad Deák Ferenc-utca 42. sz.

Szöllőkaró.

Elsőrendű hasított száraz tölgyfa szöllőkaró 6 és 7 láb hosszúságban bármely állomásra megrendelhetők

Holländer Ig. és Fia
cégnél Aradon. 1175

Az aradi háziasszonyok figyelmébe!

Ajánlunk 1340

száraz teljes tejet

(Trockenvollmilch) cukrozva, a mely sütéshez és főzéshez igen alkalmas, ugyszintén iható is.

Ügynökség Kis-utca 5/a.

Kalmár József
villanyszerelő

Arad, Salacz-utca 2. sz.
Telefon 242. Telefon 242.

Ajánlja

költözők figyelmébe:
villanyos világítási berendezéseket, villanyos csengő- és telefon berendezéseket s minden e szakmába vágó munkát. Pontos és gyors munka. 481

Raktáron tart:

villanyos csillárokat, villanyos főzőedényeket, villanyos vasalókat, villanyos hajszűtő vasakat, Wolfram lámpákat és mindennemű villanyos cikkeket.

356—1915.

Arverési hirdetés.

A csálai állami szőlőtelep zabszalma készlete, ameddig a készlet tart, a telep irodájában f. hó 14-én d. e. 9 órakor megtartandó árverésen 10 m/m-ás tételekben a vidék gazdáinak el fog adatni.

Csála, 1915. április hó 10-én.

1354 Telepkezelőség.

Árverési hirdetmény.

Nyilvános szóbeli árverésen Fakert községben eladatik 1915. április 15-én — csütörtök — d. e. 10 órakor

4 darab gazdasági ló,
2 darab tehén,
2 darab borju,
9 darab sertés,

szalonna, zsír, hus mintegy 50 kgr. súlyban, más háztartási és gazdasági berendezés.
1356 Zimándközi körjegyző.

1479—1915.

Árverési hirdetmény.

Opécska község tulajdonát képező és circa 15260 katasztrális holdra terjedő vadászati jog 1915. év augusztus 1-től 1921. év július 31-ig, vagyis egymásután következő hat évre folyó évi május hó 6-án, d. e. 9 órakor Opécskán a község háznál bérbe fog adatni. Az árverési feltételek ugyanott a jegyzői irodában betekintheők.

Opécskán, 1915. év április hó 5-én.

1315

Előjáróság.

Községek előjáróságainak,
Vörös Kereszteknek,
Kereskedőknek ajánlok

nyirségi 1321

Rózsa burgonyát

garantált szállítási kötelezettséggel

Kalmár Endre

terményüzlete ARAD, Asztalos Sándor-utca és Chorin Aron-utca sarok. —: Telefon 670.

Köhögés,
rekedtség és
elnyájkásodás

ellen megbízható és legjobb hatású szer a

Tussinal-cukor

Ara 70 fillér.

Tussinal-tea

Ara 50 fillér.

Gyöngyfehér fogakat

nyerünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik! A szájüreget desinfiálja, utóíze igen kellemes. Aza egy porcellán-szelencének 60 fillér.

A mértéktelen dohányzás-szenvedély

legbiztosabb, legegészségesebb és legkellemesebb ellenszere a

Menthol - cigaretta

1 darabnak az ára, mely hosszú időre elég: 1 korona

Fejkorpát

leggyorsabban megszünteti

az eddig egyedül ily szer, a világhírű „Tegerit” korpakendőcs.

Ara egy tégelynek 2 korona.

Fenti szerek kizárólagos készítője és egyedül nagy raktára:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára Arad, Andrassy-tér 22. sz. (Megyeházzal szemben.)

Grünberger R.

E
L
Ö
N
Y
O
M
D
A

Arad, Atzél Péter-u. 3., I. em.

9115—1915.

Hirdetmény

Közhírré tesszük, hogy a szállítási igazolványok nemcsak búzára, rozsa, árpára, tengerire, burgonyára, valamint az ezekből előállított lisztre és rizslisztre, hanem a gabonafélékből előállított egyéb élelményekre, malomtermékekre (darára, korpára) is beszerzendő.

Arad, 1915. évi április hó 10.

A város tanács.

A legjobb minőségű bor és csemege fajta, dus gyökerzetű

szőlő-oltvány

valamint szőlők pótlásához alkalmas

gyökeres Riparia Portalis szőlővessző minden mennyiségben kapható 1089

Winkler József

oltványtermelőnél

Arad, Batthyány-u. 11. sz.

Legfinomabb

Petroleum

Str. 60 fillér.

1011

Braun N. A.

festékraktárban

Arad, Boros Beni-tér 7.

